

Pellervo-Seura 2009

110. toimintavuosi

Osuustoiminta, etuja jäsenille - meille Suornessa

Pellervo-Seura ry

Pellervo-Seura on osuustoiminnallisten yritysten ja yhteisöjen valtakunnallinen palvelu-, yhteistoiminta- ja etujärjestö, jonka toiminnan tarkoituksena on parantaa jäsenyhteisöjensä liiketoiminnan toimintaedellytyksiä ja edesauttaa uusien osuuskuntien perustamista ja niiden toiminnan kehittymistä. Pellervo edustaa noin 400 osuustoiminnallista yritystä tai yhteisöä, joiden keskeiset toimialat ovat pankki- ja vakuutustoiminta, elintarvike- ja metsäteollisuus, sähkö- ja muu energiahuolto, puhelin- ja muu tiedonsiirto sekä kauppa.

Pellervo-Seura ja suomalainen osuustoimintaliike täyttivät 110 vuotta vuonna 2009. Seura perustettiin vuonna 1899; tuosta vuodesta alkoi suomalaisen osuustoimintaliikkeen voimallinen kehitys. Perustamisen jälkeen ryhdyttiin taloudellisen yhteistoiminnan aatteelliseen levitystyöhön ja osuustoimintalain valmisteluun. Pellervon tarkoitus ja työsarka ovat pysyneet samana koko sen 110-vuotisen historian ajan: tehtävänä on kehittää osuustoimintaa suomalaisten taloudellisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi.

Pellervo-Seura on Kansainvälisen osuustoimintaliiton ICA:n jäsen. Sveitsin Genevessä päämajaansa pitävä ICA edustaa noin 800 miljoonaa osuuskunnan jäsentä eri puolilla maailmaa.

Pellervo-Seura on myös Belgian Brysselissä sijaitsevan EU:n maatalousosuuskuntien järjestön Cogecan jäsen.

Pellervon jäsenet 1.1.2010

183	osuuspankkia ja Paikallisosuuspankkiliitto osk
67	vakuutusyhdistystä, Lähivakuutus osk ja Lähivakuutus Keskinäinen Yhtiö
19	osuusmeijeriä ja Valio Oy
27	maaseutukeskusta ja maamies- ja kotitalousseuraa
14	yhteistoimintakerhoa ja ammatillista oppilaitosta
4	saha-, kone- ja myllyosuuskuntaa
3	osuuskauppaa
4	lihanjalostusosuuskuntaa
6	puhelinosuuskuntaa
4	sähköosuuskuntaa
	Metsäliitto Osuuskunta
	Munakunta
	FABA Palvelu Osk
	Suomalainen Energiaosuuskunta (SEO)
	Maa- ja Metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
	Finlands Svenska Andelsförbund rf (jonka oma jäsenmäärä on 38)
	Osuustoiminnan Kehittäjät – Coop Finland ry (jonka oma jäsenmäärä on 46)

Osuustoiminta Suomessa

Suomesta on kehittynyt maailman mittakaavassa kaikkein osuustoiminnallisin maa. Osuustoiminta on monipuolista ja kehittyvää useilla talouselämän aloilla.

Suomalaisen osuustoiminnan jäsenyyksien yhteismäärä on 7,1 miljoonaa. Osuuskuntien jäsenyyksiä suomalaisilla on 3,8 miljoonaa ja niihin rinnastettavien keskinäisten henki- ja vahinkovakuuttajien omistaja-asiakkuuksia 3,3 miljoonaa.

Kun osuustoiminnan jäsenmäärät ja liikevaihdot suhteutetaan kansantalouden kokoon ja väestön määrään, niin Suomi on maailman vahvin osuustoimintamaa.

Suomalaisista aikuisista 84 prosenttia ilmoittaa olevansa vähintään yhden osuuskunnan jäsen tai keskinäisen vakuutusyhtiön tai -yhdistyksen osakas. Määrä on kymmenessä vuodessa noussut neljänneksellä.

Yhdessä olemme enemmän

Toimintavuosi 2009 oli minun viimeinen Pellervo-Seuran hallituksen puheenjohtajana. Testamenttia en aio kirjoittaa, koska olen edelleen syvästi mukana osuustoiminnassa. Koska osuustoiminta on luonteeltaan verkostoitumista, niin yksittäisen hallintohenkilön luopuminen ei minusta oikeuta suuriin päätössanoihin. Mehän sanomme nimenomaan, että yhdessä olemme enemmän.

On ollut hienoa olla Pellervossa mukana. Vanhassa järjestössä ja palavan aatteen liikkeessä on aina suuret haasteet. Siinä voi kunnolla epäonnistua, ellei laadi ohjelmaa ajan hengen tai mieluummin vielä huomisen tavoitteiden mukaiseksi. Tässä minusta Pellervo on onnistunut.

Olen aikaisemmin todennut, että Pellervo-Seura olisi saattanut - täytettyään 100 vuotta - pölyttyä ja ajautua tilaan, jossa Seurasta ei olisi ollut hyötyä jäsenyhteisöille. Toisin kävi. Mennyt vuosikymmen oli työntäyteinen ja siihen kuului joukko suuria asiakokonaisuuksia. Nämä kaikki liittyvät osuustoiminnallisen yritysmuodon perään katsomiseen niin kotimaassa kuin kansainvälisesti. Pellervo on verkostoitunut kansallisella tasolla sekä Osuustoiminnan neuvottelukuntaan että Suomalaisen omistajuuden neuvottelukuntaan.

Kun pohdin Pellervon toiminnan varsinaista asiasisältöä, haluan Seuran

toimistosta mainita toimitusjohtaja Veikko Hämäläisen ja osuustoimintajohtaja Sami Karhun. Nämä kaksi ovat osuustoimintamaailman varsinaisia luovia ”fundeeraajia”.

Pellervo-Seuran toimistoväki on hyvin yhteen hioutunut ryhmä, joka toimii erinomaisesti jäsenyhteisöjen hyväksi.

Yhteys jäsenyrityksiin on valtavan tärkeä. Jalkautuminen maakuntiin on menneenäkin vuonna tapahtunut seminaarien muodossa, tällä kertaa Kajaanissa ja Tampereella. Maakuntien osuustoimintaväki ja sidosryhmien edustajat eivät tule pelkästään kuuntelemaan seminaarin antia, vaan myös tapaamaan Seuran hallitusta, johtoryhmää ja toisiaan. Seuran hallitukseen ja valtuuskuntaan on saatu jäsenten johtavia hallintohenkilöitä, niin kuin odottaa sopii. Olen arvostanut näitä hallintoelimiä suuresti. Monessa käänteessä on ollut tehokasta työskennellä yhdessä, kun hallinto pystyy kokouksissaan päättämään yhteisistä asioista. Kokousrytmi on sellainen, että asioita riittää. Iltakoulut ovat olleet suosittuja. Niissä hallinnon edustajat pääsevät seurustelemaan myös keskenään muodollisten kokousten ohessa. Päättäneen vuoden aikana on käyty vilkkaasti keskustelua osuuskuntien hinnoitteluperiaatteista. Prosessi on kesken jossain määrin, koska määritelmä, mitä on tehtaan portin hinta ja mitä on tilahinta, on hyvin yrityskohtainen. Uskon, että

tässä päästään hyvään lopputulokseen. Samoin on käyty keskustelua suurista ja pienistä toimittajista. Tärkeätä on todeta että kaikkia tarvitaan. Riittävän suuren volyymin saavuttamiseksi koko arvoketjussa, tarvitaan kaiken kokoisia tiloja. Pienet tarvitsevat suuria ja suuret pieniä.

Myös työni Pellervon edustajana COGECA:ssa Brysselissä päättyi vuoden 2009 lopulla. Olin siinä tehtävässä 13 vuotta Pellervon ”ulkoministerinä”. Se, että sain toimia Suomen edustajana melkein koko EU-ajan, on ollut minulle suuri kunnia ja hyvin mielenkiintoinen, haasteellinenkin tehtävä. Totesin läksiäispuheessani vuoden viimeisessä kokouksessa, että en jää kaipaamaan Brysseliä paikkana, mutta jään kaipaamaan niitä ihmisiä, joiden kanssa olen saanut toimia.

Tämä pätee myös Pellervo-Seuran jäsenten hallinnon edustajiin ja Seuran toimistoväkeen. Teidän kanssanne on ollut suurenmoista toimia, teitä jään kaipaamaan. On ollut suuria asioita ja pieniä asioita, on ollut vaikeita asioita ja helppoja asioita, mutta kaikki asiat on selvitetty parhaimman mukaan.

Kiitos Hyvät Ystävät näistä vuosista ja muistakaa: Yhdessä olemme enemmän!

Marcus H. Borgström, hallituksen puheenjohtaja 2001-2009

Samassa hengessä on hyvä jatkaa

Menestyksekkään ja tapahtumarikkaan juhluvuoden jälkeen Pellervo-Seuran hallinnossa tapahtui suuria muutoksia. Puheenjohtajakonkarit Erkki Vähämaa ja Marcus H. Borgström väistyivät reserviin yhdessä vahvasti Pellervon kehitykseen vaikuttaneiden hallituksen jäsenten Anne Kylmäniemen ja Ilkka Yliluoman kanssa. Vaikka muutos on yhdellä kertaa suuri, se ei kuitenkaan ole ollut mitenkään hallitsematon. Vanhat tekijät ovat ansiokkaasti kouluneet meidät jatkajat tehtäviimme ja siirtäneet tietoaan ja osaamistaan eteenpäin. Uskon, että tässä mielessä heidän panostaan tarvitaan vahvasti osuustoiminnan kehittämiseksi jatkossakin.

Parin vuoden ajan Pellervon hallituksessa mukana olleena voin vilpittömästi sanoa Pellervo-Seuran olevan toiminnallisesti ja taloudellisesti erinomaisessa vireessä. Puheenjohtajat Erkki ja Marcus ovat määrätietoisella, mutta samalla jovi-

aalilla ja yhteistyötä korostavalla otteellaan vaikuttaneet aivan ratkaisevasti tähän myönteiseen kehitykseen. Tästä on meidän uusien vetäjien helppo jatkaa. Suuria ongelmia ei ole, voidaan keskittyä myönteisellä tavalla toiminnan kehittämiseen.

Pellervo pystyy tarjoamaan jäsenistölleen hyviä ja laadukkaita palveluita jokapäiväisen toiminnan tukemiseen. Seura toimii erinomaisena tiedotuskanavana ja osuustoiminnan edunvalvojana niin kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla. Erityisellä tarmolla on vaalittu osuustoiminnan asemaa myös tutkimuksessa ja koulutuksessa.

Väheksymättä mitään Pellervon toimintakenttää tai aluetta, haluan nostaa esille hallintohenkilöiden koulutuksen merkityksen. Itselleni Pellervo-Instituutin tarjoama monipuolinen koulutus on antanut hyvät valmiudet osuustoimintayrityksen hallintotehtäviin. Se on tuonut

ammattillista osaamista ja erityisen tärkeää on ollut niissä puitteissa luoda suhteita ja tutustua eri osuuskuntien hallinnossa toimiviin ihmisiin. Voin henkilökohtaisesti sanoa, että ilman tätä koulutusväylää osuuskunnan hallinnossa on kovin vaikea menestyä.

On tärkeää, että osuuskunnissa ymmärretään, että hallinnon koulutukseen sijoitettavat rahat eivät mene hukkaan. Päinvastoin: niillä on erittäin hyvä panos/tuotos-suhde. Koulutuksen kautta luodaan edellytykset hyvän hallinnon jatkuvuudelle ja terveelle uudistumiselle osuuskunnissa ja Pellervo-Seurassa.

Esitän parhaat kiitokset Pellervo-Seuran toiminnasta väistyville hallintohenkilöille hyvin tehdystä työstä. Pyrimme jatkamaan samassa hengessä eteenpäin!

Martti Asunta
Hallituksen puheenjohtaja 2010 -

Suomalainen osuustoiminta ja Pellervo-Seura 110 vuotta

Pellervon Päivä tarjoaa tilaisuuden tavata tuttuja ja vaihtaa mielipiteitä. Etualalla Markku Aalto ja Petri Ollila.

Suomalainen osuustoiminta ja Pellervo-Seura täyttivät 110 vuotta vuonna 2009. Juhlavuosi näkyi erilaisissa tapahtumissa pitkin vuotta: Pellervon Kainuun ja Pirkanmaan seminaareissa, Pellervon Päivässä 2009, kansainvälisessä Osuustoimintatutkimuksen Päivässä 2009, Osuustoimintalehdessä ja Pellervo-lehdessä.

”Etuja jäsenille - meille Suomessa. Osuustoiminta ja Pellervo 110 vuotta”. Tunnuslauseella Pellervo halusi viestiä osuustoiminnallisen liiketoiminnan perustarkoitusta, toimimista jäsenten talouden tukena. Juhlavuosi korosti, että osuustoiminta on Suomeen sitoutunutta, mutta kansainvälistynyttä. Osuustoiminta on monipuolista ja moniarvoista, kuten ympäröivä yhteiskunnallinen todellisuus. Osuuskunnat ovat elinvoimaisia, kun ne vastaavat pitkäjänteisesti jäsenten aitoihin tarpeisiin ja toimivat yhteiskuntavastuullisesti. Jokaisen osuuskunnan menestys

tukee osuustoiminta-ajatuksen elinvoimaisuutta ja kun ihmiset ovat sisäistäneet osuustoiminnan idean, koko osuustoiminta hyötyy tilanteesta.

Vuoden 2009 aikana on uuden osuuskuntalain säätämishanke ollut edelleen yksi keskeisimmistä Pellervo-Seuran edunvalvontatehtävistä. Yhdessä suurimpien osuustoimintayritysten juristien kanssa laadittu luonnos uudeksi osuuskuntalaiksi ja sen perusteluiksi on toimitettu oikeusministeriölle. Lakiluonnokseen on sisällytetty muun muassa sellaiset säännökset, jotka ovat tarpeellisia osuuskuntalain ja osakeyhtiölain säännösten tarkoituksen mukaiseksi yhtenäistämiseksi, kuitenkin niin, että osuuskunnan erityispiirteet säilyvät. Radikaaleja muutoksia voimassa olevaan lakiin ei esitetä tehtäviksi.

Oikeusministeriössä pohditaan, olisiko uuteen lakiin otettava säännökset osuuskunnan osuuksien nimellisarvottomuu-

desta osakeyhtiölain osakkeita koskevien säännösten tapaan. Ministeriöstä on kerrottu, että siellä voidaan, suunnilleen kuluvaan vuoden huhtikuun alusta lukien, ryhtyä työstämään virallista hallituksen esitystä uudeksi osuuskuntalaiksi.

Kuluneen vuoden viimeisenä päivänä voimaan tulleella lailla on osuuskuntalakia muutettu siten, ettei konsernitase enää rajoita osuuskunnan ylijäämän jakamisen, osuusmaksun palauttamisen ja alentamisen sekä osuuksien vähentämisen edellytyksiä. Aikaisemmin voimassa olevien osuuskuntalain säännösten mukaan emo-osuuskunta ei voinut esimerkiksi jakaa ylijäämää, vaikka emo-osuuskunnalla itsellään olisi ollut jakokelpoisia varoja, mutta konsernilla ei niitä olisi ollut. Lain muutoksella osuuskuntalaki on tältä osin yhtenäistetty osakeyhtiölain kanssa.

Juhlaseminaari sai salin täyteen osallistujia.

Pellervon Päivä 2009

Pellervon vuosikokous ja Pellervon Päivän 2009 juhlaseminaari pidettiin Helsingissä 16.4.2009. Pellervon Päivän teemana oli juhluvuoden tunnus ”Etuja jäsenille – meille Suomessa. Osuustoiminta ja Pellervo 110 vuotta”.

Valtuuskunnan puheenjohtaja Erkki Vähämaa sanoi juhlapuheessaan, että sosiaaliset, ei-tuotannolliset innovaatiot ovat aina olleet yksi kansakunnan menestyksen keskeinen ehto. Osuustoimintahenki ja sen ympärille rakentunut Pellervo-Seura ovat olleet vuosisatainen sosiaalinen innovaatio. Osuustoiminnan alkuperäinen tarkoitus oli yhteisin voimin auttaa toinen toista ja tehdä elämä siten helpommaksi. Mikään olennainen ei tässä osuustoimintahengen keskeisessä sisällössä ole muuttunut. Hän painotti, että ideologiat eivät ole kuolleet.

Hallituksen puheenjohtaja Marcus H. Borgström katsoi, että osuuskunnissa,

kuten kaikissa yrityksissä, pitää olla jatkuva omistajapaine. Pitää osata ja uskaltaa kyseenalaistaa asioita ilman, että henkilöt riitelevät.

Tilaisuudessa nähtiin Pellervon 50-vuotisjuhlisiin valmistunut elokuva ”Keskityin voimin”, jota analysoi aiempi Maatalousmuseo Sarkan johtaja Juha Kuisma. Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen tutkimusjohtajat esittivät kolme näkökulmaa maaseudun uuteen tulevaisuuteen vuoteen 2020. Aamupäivässä juhlayleisölle tarjottiin talous-, markkina- ja lakikatsaus.

Kuten 1900-luvun alussa, myös nyt Ylioppilaskunnan Laulajat vastasivat musiikkiesityksistä.

Pellervo-Seura antoi juhluvuosikokouksessaan tunnustuksia osuustoiminnan edistämistyöstä. Osuustoiminnan ansiomitaleita, Gebhard-mitaleita ja Pellervon ansiomerkkejä sai yhteensä 43 henkilöä eri yrityksistä, järjestöistä ja yliopistoista.

Pellervon juhlaseminaari kokosi yhteen entisiä ja nykyisiä osuutoiminnan vaikuttajia.

Ylioppilaskunnan laulajien tuplakvartetti viritti yleisön juhlatunnelmaan.

Pellervon valtuuskunnan puheenjohtaja Erkki Vähämaa avasi Pellervon juhlavuoden keskeisimmän tapahtuman.

Elintarviketieto Oy:n toimitusjohtaja Anne Kallinen antaa markkinakatsausta Pellervon Päivillä 2009.

PTT:n tutkimusjohtajat Raija Volk (vas.), Perttu Pyykkönen ja Paula Horne kertoivat omien alojensa uusimpien tutkimusten tuloksia.

Pellervon juhlakokouksessa palkittiin ansioituneita osuustoiminnan hallintohenkilöitä.

Anne Santamäki ja Peter Davis keskustelevat Osuustoimintatutkimuksen Päivän juhlakonferenssissa. Taustalla Gert ja Gerda Van Dijk ja Riitta Neitola.

Pellervon Kainuun seminaarissa 6.2.2009 isäntänä toimi Kajaanin Puhelinosuuskunta. Marcus H. Borgström luovuttaa Pellervon viirin KPO:n toimitusjohtaja Marja Karjalaiselle

Valtuuskunnan puheenjohtaja Erkki Vähämaa innostaa yleisöä Pellervon Pirkanmaan seminaarissa.

huomioiminen keskeisenä osana suomalaista omistajuutta sekä sellaiset verotukseen liittyvät asiat, joilla on merkitystä Pellervon jäsenyhteisöille.

Työ- ja elinkeinoministeriö käynnisti kesällä 2009 Yhdessä yrittämään – hankkeen yritysneuvojen osuustoimintatietämyksen lisäämiseksi eri organisaatioissa. Vuosina 2009-2013 toteutettavan hankkeen pää toteuttaja on Tampereen Seudun Osuustoimintakeskus ry ja Pellervo toimii kumppanuusorganisaationa.

Pellervo liittyi kertomusvuonna jäseneksi Suomen Uusyrityskeskus ry:hyn. Tällä pyritään vahvistamaan osuuskuntaneuvonnan asemaa uusyrityskeskusverkoissa.

Pellervo oli mukana Jyväskylän ammattikorkeakoulun Tiimiakatemia yrittäjyyskasvatushankkeessa Varsinais-Suomen oppilaitoksille. Tiimiakatemia opettelijoiden Osuuskunta Dilection vetämä hanke päättyi Lempäälässä järjestettyyn ”Aivomyrsky” – tapahtumaan. Aivomyrskyn osallistui vajaa 1000 oppilasta ja opettajaa osana yrittäjyyskasvatusopinnoja.

Pellervo-Seura on osakkaana Maalaisten Talo Oy:ssä, joka omistaa Simonkatu 6:ssä Helsingissä sijaitsevan toimitalon. Tästä historiallisesti kiinnostavasta ja osuustoiminnan identiteetille tärkeästä Maalaistentalosta, jossa Pellervo-Seura edelleen toimii, julkistettiin vuoden 2009 lopulla kirja.

Maaseutujärjestöt ja osuustoiminta halusivat 1900-luvun pioneeri vuosina oman talon Helsingin keskustaan. Maalaistentalosta ovat lähtöisin monet osuustoiminnalliset ja keskinäiset yritykset ja maaseudun järjestöt. Professori Jouko Väänänen talosta kirjoittama käsikirjoitus valmistui jo 1990-luvun alussa. Kirjan julkaisija on Maalaisten Talo Oy.

Maalaisten Talon vaiheista kertova kirja saatiin painosta vuonna 2009.

Osuuskuntien jäsensuhteista vastaavien osuustoimintajohtajien tapaaminen oli Ässäkeskuksessa 20.1.2009. Paikalla oli yli 20 henkilöä eri osuustoiminnallisista organisaatioista.

Pellervo-Seuran jäsenistössä tapahtui vuoden aikana merkittäviä muutoksia. Jäsenmäärä väheni 38:lla. Valtaosa tästä johtui eri osuustoimintaryhmien voimakkaista rakennemuutoksista, joissa sulautumisten kautta haetaan suurempaa kokoluokkaa.

Pellervon sähköinen jäsentiedote Pellervo Foorumi julkaistiin kuusi kertaa.

Lakipalvelun toiminta

Pellervo-Seuran lakipalvelu hoitaa jäsenyhteisöjen toimeksiantoja sekä erityisesti osuuskuntalakiin liittyvää neuvontaa ja koulutusta sekä kehitys- ja edunvalvontatyötä. Juristin toimenkuvaan kuuluu myös osuuskuntalakia käsittelevien artikkeleiden kirjoittamista eri julkaisuihin.

Lakipalvelun saamat toimeksiannot koskivat valtaosin liikejuridiikkaan ja erityisesti osuuskuntalain soveltamiseen ja tulkintaan liittyneitä kysymyksiä.

Toimeksiantoista suurin osa kohdistui perinteisten osuustoimintayritysten asioiden hoitoon. Esimerkiksi kuluneena vuonna toteutetut useat osuuskuntien sulautumiset työllistivät Lakipalvelua. Uus- eli pienosuuskuntien neuvonta ja niistä tulleet toimeksiannot lisääntyivät entisestään ja koskivat usein aivan toisen tyyppisiä kysymyksiä kuin perinteisten osuuskuntien piiristä tulleet kysymykset. Vesiosuuskuntien perustaminen ja niiden juridiset asiat ovat erityisesti työllistäneet Pellervon lakipalvelua.

Vuoden 2009 aikana on osuuskuntalain uudistamishanke ollut edelleen toimeksiantojen hoitamisen jälkeen tärkein lakipalvelun toiminnan alue. Yhdessä suurimpien osuustoimintayritysten juristien kanssa laadittu luonnos uudeksi osuuskuntalaksi ja sen perusteluksi on toimitettu oikeusministeriölle.

Lakipalvelu on osallistunut Pellervon yleiseen edunvalvontatyöhön erityisesti verotukseen, kirjanpitoon ja yhteisöläisäädäntöön liittyneissä kysymyksissä. Lisäksi on osallistuttu Pellervon jäsenyhteisöjen hallintoehenkilöiden koulutustilaisuuksiin, joita Pellervo-Instituutti Oy ja eräät muut yhteisöt ovat järjestäneet. Tietoa juridiikasta ja erityisesti osuuskuntalaista ovat välittäneet myös lakiasiaintohtajan Osuustoiminta-lehteen kirjoittamat

artikkelit. Hän on vastannut myös lehden Kysy pois -palstan uusosuustoiminnan kysymyksiin.

Lakiasiaintohtaja toimi Pellervon valtuuskunnan ja johtoryhmän sihteerinä. Hän on myös Vakuutusyhdistysten Vahinkolautakunnan jäsen ja yhden Pellervon osakkuusyhtiön hallituksen jäsen.

Ruotsinkieliset palvelut

Itsenäistä järjestötoimintaa harjoittavan Finlands Svenska Andelsförbundin aatteellinen toiminta ja jäsenpalvelut tapahtuvat Pellervon ruotsinkielisen järjestötoiminnan kautta. Andelsförbundin hallitus toimii neuvoo-antavana elimenä Pellervon ruotsinkieliselle toiminnalle. Andelsförbundissa oli vuoden lopussa 38 jäsentä, muun muassa kaikki ruotsin- ja kaksikieliset tuottajasuuskunnat. Näiden lisäksi toistakymmentä ruotsinkielistä vakuutusyhdistystä ovat suoraan Pellervo-Seuran jäseninä ja kuuluvat siten myös ruotsinkielisten palvelujen kohderyhmään.

Pellervon ruotsinkielinen järjestötoiminta on osa Pellervon osuustoimintaryhmää. Ruotsinkielinen järjestötoiminta palveli ruotsinkielistä osuustoimintasektoria muun muassa selvittämällä juridisia ja osuustoiminnallisia kysymyksiä.

Tammikuussa järjestettiin Helsingissä valtakunnallinen ruotsinkielinen seminaari Våra Frågor. Seminaarissa käsiteltiin mm. finanssikriisiä, osuustoiminnan innovaatioita sekä pehmeiden arvojen soveltamista liiketoiminnassa. Seminaariin osallistui runsaat 30 henkilöä.

Hannes Gebhardin rahasto

Hannes Gebhardin rahasto perustettiin vuonna 1924 Pellervon ensimmäisen puheenjohtajan Hannes Gebhardin 60-vuotisjuhlien yhteydessä. Pellervo-Seuran hallitus toimii rahaston hallituksena.

Rahaston varoja voidaan käyttää osuustoimintaa ja siihen liittyvää elinkeinotoimintaa koskevan tutkimus-, valitus- ja opetustoiminnan aikaansaamiseksi tai edistämiseksi. Apurahaa voi hakea ensisijaisesti osuustoimintaan liittyvien tutkielmien tekoon. Apuraha voidaan myöntää myös muuhun osuustoimintaan liittyvään tutkimukseen ja opetukseen. Apurahojen toivotaan lisäävän opiskelijoiden ja tutkijoiden innostumista osuustoiminta-aiheisista tutkimusteemoista. Tämä on omiaan tukemaan myös osuustoiminta-aiheisten väitöskirjojen syntyä.

Hannes Gebhardin rahasto myönsi

vuonna 2009 kaikkiaan 10 apurahaa, joiden yhteissumma oli 14.500 euroa.

Apuraha myönnettiin:

Kauppätieteen ylioppilas Elisa Hasulle Lappeenrannan teknillisestä yliopistosta 700 euron stipendi pro gradu – työhön ”Kuluttaja- ja palveluosuuskuntien menestyminen – miten menestymistä tulisi mitata?”

Kauppätieteen ylioppilas Anne Ruotsalaiselle Lapin yliopistosta 700 euron stipendi pro gradu –työhön, jonka tavoitteena on tutkia osuuskuntien pääomarakennetta Rovaseudun (Rovaniemi, Ranua) pienissä ja keskisuurissa osuuskunnissa.

Professori Juhani Laurinkarille Kuopion yliopistosta 6 000 euron stipendi

yhteisötalouden oppikirjahankkeelle.

Kauppätieteen ylioppilas Tanja Tuomiselle Lappeenrannan teknillisestä yliopistosta 700 euron stipendi pro gradu – työhön ”Tuloksen analysointi ja ylijäämän jakaminen osuuskunnissa”.

1.500 euron apuraha International Journal of Co-operative Management – tiedelehden suomalaista osuustoimintaa käsittelevän erikoisnumeron kokoamiseen ja julkaisemiseen.

Peurungassa loka- ja marraskuussa 2009 järjestettävään Pellervo-Instituutin HH-valmennukseen 200 euron avustus osallistujaa kohti, enintään 5 osallistujalle.

Pellervo-Instituutti Oy:n hakemuksesta päätettiin myöntää 500 euroa luottamus-

Pellervon jäsenjärjestönä toimiva Osuustoiminnan Kehittäjät - Coop Finland ry luovutti lokakuussa Gebbard-mitaleita kuudelle ansiotuneelle osuustoimintayrittäjyyttä edistäneelle asiantuntijalle. Vasemmalta Risto Tenhunen, Ann-Christine Jansson, Erkki K. Kangas, Pentti Katajisto, Timo Mäkilä ja Eino Katila.

henkilöiden koulutussuunnitelman tekemiseen koulutussuunnitelman tilaavalle asiakkaalle.

KTk Mimmu Paajaselle 700 euron apuraha pro-gradu – tutkielmaan ”Tietokoneistamisen ja luottamuksen merkitys mikrorahoituksen toimivuudessa: tapaus-tutkimus ugandalaisessa osuuskassassa.”

Helsingin kauppakorkeakoulun opiskelija Nita Korhoselle 700 euron apuraha pro gradu –tutkielmaan, joka käsittelee OP-Pohjola-ryhmään kuuluvien osuuspankkien markkinavoimaa Suomessa vuosien 2000-2005 aikana.

Helsingin yliopiston Ruralia-Instituutille 2 000 euroa valtakunnallisen osuustoimintaa ja yhteisötaloutta koskevan tutkimusseminaarin järjestelykustannuksiin

Osuustoiminnan akateeminen opetus on edennyt hyvin viime vuosina. Kuvassa Co-op Network Studies -yliopistojen opetusverkoston johtoryhmä kokouksessaan toukokuussa Ruralia-Instituutissa Mikkelissä.

Osuustoiminnan neuvottelukunta

Pellervo-Seura on jäsenenä osuustoimintaa laajasti yhdistävässä Osuustoiminnan neuvottelukunnassa, jonka muut jäsenet ovat Suomen Osuuskauppojen Keskus-kunta SOK (vuoden 2009 loppuun saakka Suomen Osuuskauppojen Keskusliitto SOKL r.y.) Osuuskunta Tradeka-yhtymä ja OP-Keskus osuuskunta.

Vuonna 2001 perustettu neuvottelukunta piti vuoden aikana neljä kokousta. Neuvottelukunta jatkoi työtään osuustoiminnan pitkäjänteisten toimintaedellytysten edistämiseksi osuustoiminnan opetuksen, tutkimuksen, yrittäjyyskasvatuksen ja Kansainvälisen Osuustoimintaliitto ICA:n asioiden parissa.

Osuustoiminnan neuvottelukunta käsittelee säännöllisesti Kansainvälisen Osuustoimintaliiton ICA:n piiriin kuuluvia asioita. Suomalaisen yhteydet ICA:n ylimpään päätöksentekoon tiivistyivät entisestään, kun yhteysjohtaja Anne Santamäki valittiin kolmantena suomalaisena maailmanjärjestön hallitukseen sen 115-vuotisen toiminnan aikana.

Suomen Kulttuurirahastossa olevat Pellervon, SOK:n ja OTK:n rahastot tekevät yhteistyötä osuustoimintatutkimuksen rahoittamiseksi. Rahastoja yhdistää Osuustoimintarahastojen yhteis-toimikunta vuosina 2007-2012. Osuustoimintarahastot myönsivät helmikuussa 2009 kaikkiaan 107.000 euroa apurahoja osuustoimintatutkimukselle.

Osuustoiminnan neuvottelukunnalla on edustus Helsingin yliopiston osuustoiminnan opetuksen ja tutkimuksen

rahaston hoitokunnassa. Se jakoi yliopiston vuosipäivänä maaliskuussa 2009 kaksi stipendiä, yhteensä 3500 euroa.

Osuustoiminnan neuvottelukunta, Pellervo-Seura, Helsingin kauppakorkeakoulu ja Helsingin yliopisto –Co-op Network Studies järjestivät kansainvälisen Osuustoimintatutkimuksen päivän 2009 Helsingin kauppakorkeakoulussa 24.-25.9.2009. Aiheena oli osuuskuntien kilpailukyky muuttuvassa liiketoimintaympäristössä. Tilaisuuden neljä istuntoa käsitelivät osuuskuntien asemaa talouskriisissä, osuuspankkitoimintaa, kuluttaja-osuustoimintaa, osuuskuntien johtamista, tuottajaosuustoimintaa ja osuustoiminnan asemaa yhteiskunnassa. Luennoitsijoina oli eturivin osuustoimintatutkijoita Kanadasta, Hollannista, Iso-Britanniasta, Italiasta, Belgiasta ja Suomesta. Tilaisuuteen ilmoitautui 155 osuustoimintatutkimuksen ja elinkeinoelämään edustajaa Suomesta ja ulkomailta. Nyt viidennen kerran järjestetyn teemapäivän tarkoituksena on edistää osuustoimintaa kohdistuvaa tutkimusta ja opetusta sekä tiivistää tutkimuksen ja elinkeinoelämän välistä yhteydenpitoa. Pellervo rahoitti seminaarin osuustoiminnan juhluvuoden kunniaksi.

Helsingin yliopiston Ruralia-insituutti järjesti yhteistyössä Osuustoiminnan neuvottelukunnan kanssa monitieteisen osuustoiminnan ja yhteisötalouden tutkimusseminaarin Mikkeliissä 19. - 20. toukokuuta. Pellervo-Seuran hallinnoima Hannes Gebhardin rahasto tuki seminaaria apurahalla.

Osuustoimintatutkimuksen Päivän tähtivieras oli professori, Cogecan puheenjohtaja Gert Van Dijk.

Osuustoimintatutkimus sai uutta rahoitusta, kun OP-Pohjola-ryhmän tutkimussäätiö myönsi osuustoimintatutkimukselle yhteensä 200.000 euroa. Rahoitusta saivat tutkimushankkeet, jotka käsittelevät asiakasomisteisten yritysten kilpailuetuja ja tällaisten yritysten johtamista. Rahoitusta sai myös kansainvälinen vertailututkimus osuuspankeista ja finanssikriisistä.

Nämä rahoituspäätökset mukaan lukien osuustoimintatutkimukseen on suunnattu kaikkiaan yli miljoona euroa vuosina 2005-2009.

Osuustoimintatutkimuksen rinnalla myös osuustoiminnan yliopistollinen opetus etenee yliopistojen välisenä uudenlaisena verkostoyhteistyönä. Osuustoiminnan neuvottelukunta myönsi osuustoiminnan yliopisto-opetuksen vakiinnuttamiseksi Co-op Network Studies – osuustoiminnan opetuksen yliopistoverkostolle 255.000 euroa vuosina 2010-2014.

Osuustoiminnan neuvottelukunta myönsi Turun yliopiston ja Lappeenranta teknillisen yliopiston vetämälle yrittäjyyskasvatuksen virtuaalinen oppimisympäristö -hankkeelle 50.000 euron tuen vuosille 2009-2012. Hankkeessa pohditaan ensi kerran perusteellisesti, mikä osa osuustoiminnalla ja osuuskunnalla tulee olla koulujen yrittäjyyskasvatuksessa.

Helsingin yliopiston rehtori myönsi Ruralia-instituutin tutkimusjohtaja Tapani Köpälle oikeuden käyttää professorin arvonimeä niin kauan kuin hän toimii nykyisessä tehtävässään osuustoimintatutkimuksen parissa. Tätä voi pitää merkittävänä tunnustuksena osuustoimintatutkimukselle.

Osuustoiminnan arvopohjan teoreettista perustaa oleva W.P. Watkinsin kirja ”Yhteenliittymisen voima” on digitaalisena Neuvottelukunnan nettisivuilla vuonna 2009 käyttöön otetussa verkko-osoitteessa www.osuustoiminta.coop.

Vuoden 2010 alusta alkaen Osuustoiminnan neuvottelukunnan jäsenenä on SOKL:n sijaan Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta SOK. Puheenjohtajana vuonna 2010 toimii teollisuusneuvos Otto Mikkonen ja varapuheenjohtajana metsänhoitaja Martti Asunta.

Osuustoiminnan neuvottelukunnan jäsenet ja kokoonpano 2009

Osuustoiminnan neuvottelukuntaan kuuluivat Suomen Osuuskauppojen Keskusliitto SOKL r.y., Osuuskunta Tradeka-yhtymä, Pellervo-Seura ry ja OP-Keskus osuuskunta

Jäsenten edustajina toimivat:

Jukka Huiskonen, laamanni, Osuuskauppa Suur-Savo; SOKL r.y.
Salme Näsi, professori, Pirkanmaan Osuuskauppa; SOKL r.y.
Otto Mikkonen, teollisuusneuvos, Pohjois-Karjalan Osuuskauppa; SOKL r.y.
Markku Pohjola, laamanni, Osuuskunta Tradeka-yhtymä. Neuvottelukunnan varapuheenjohtaja
Markku Hyvärinen, hallituksen puheenjohtaja, Osuuskunta Tradeka-yhtymä
Marcus H. Borgström, maanviljelysneuvos, Pellervo, Neuvottelukunnan puheenjohtaja
Pentti Santala, maanviljelijä, Valio Oy; Pellervo
Anne Kylmäniemi, emäntä, Faba Jalostus osk; Pellervo
Marti Asunta, metsänhoitaja, Metsäliitto Osuuskunta; Pellervo
Erkki Moisander, toimitusjohtaja, Lähivakuutus osk; Pellervo
Seppo Penttinen, professori, Savitaipaleen Osuuspankki; OP-Keskus osk -huhtikuu 2009
Paavo Haapakoski, liikuntaneuvos, Raahen Seudun Osuuspankki, OP-Keskus osk huhtikuu 2009-

Sihteeri: osuustoimintajohtaja Sami Karhu

Pysyvä asiantuntija: yhteysjohtaja Anne Santamäki

Kansainvälinen toiminta

75-vuotiaan NBC:n puheenjohtajanaan oli 2008-2009 Islanti. Kuvassa isäntämaan edustajat Haraldur Benediktsson (oik) ja Erna Bjarnadóttir.

NBC:n Islannin kokouksen edustajat vierailivat Islannin presidentin Ólafur Ragnar Grímssonin luona. Kuvassa presidentin kanssa Anne Kylmäniemi, Tiina Linnainmaa, Ilona Alboniemi ja Salme Näsi.

Pellervossa vierailee vuosittain useita ulkomaisia delegaatioita tutustumassa menestyvään suomalaisen osuustoimintaliikkeeseen. Thaimaalaisten yliopistojen dekaaneita vierailulla Pellervossa.

Brysselin toimisto

Pellervon, MTK:n ja SLC:n yhteinen EU-edunvalvontatoimisto vastaa yhteydenpidosta EU:n toimielimiin, muihin etujärjestöihin, kansainvälisiin alan järjestöihin ja paikallisiin Suomen viranomaisiin Brysselissä. Brysselin toimiston johtajana toimii Tapio Kytölä. Osuustoiminta-asioista vastaa kotieläinasiamies. Hanna Leiponen-Syyrakki hoiti kotieläinasiamiestehtävää kesään asti ja tämän jälkeen agronomi Jonas Laxåback on hoitanut tehtävää.

Pellervon EU-tehtäviin kuuluvat maa- ja elintarviketalouteen liittyvän lainsäädäntötyön seuranta ja siihen vaikuttaminen sekä osuustoiminnan kehitystyö yhteismarkkinoiden näkökulmasta.

EU:n maatalousosuuskuntien järjestö COGECAn kautta hoidetaan merkittävä osa Pellervon kansainvälisistä suhteista. COGECAn toimii yhteistyössä maataloustuottajajärjestö COPAn kanssa. COPA-COGECAlla on yhteinen sihteeristö Brysselissä. COGECAn työn painopiste on tuottajaosuuskuntien ja niiden toimintaympäristön kehittämisessä. COPA-COGECAssa on jäsenorganisaatioita kaikista EU:n jäsenmaista. COGECAn puheenjohtajana toimi 2009 hollantilainen osuustoimintaprofessori Gert van Dijk. COGECAn joulukuun johtokuntakokouksessa uudeksi puheenjohtajaksi vuosille 2010–2012 valittiin Paulo Bruni Italiasta. COPA-COGECAN pääsihteerinä on Pekka Pesonen.

Pellervoa edusti COGECAn johtokunnassa Pellervo-Seuran hallituksen puheenjohtaja Marcus H. Borgström ja hänen sijaisenaan Veikko Hämäläinen. Lisäksi kokouksiin osallistuivat Brysselin toimiston asiamies Hanna Leiponen-Syyrakki ja Jonas Laxåback. Marcus H. Borgström osallistui myös COGECAn

puheenjohtajiston kokouksiin neuvonantajana. Hanna Leiponen-Syyrakki ja Jonas Laxåback edustivat Pellervoa myös COGECAn työryhmissä.

Enemmän näkyvyyttä

COGECAn järjesti vuonna 2009 kaksi Business Forumia. Yhden tilaisuuden aiheena olivat hedelmät ja vihannekset ja toisen tilaisuuden aiheena maataloustarvikekauppa. Businessfoorumit olivat erittäin suosittuja ja niiden pitämistä jatketaan myös vuonna 2010.

COGECAn työryhmien aiheet olivat osuuskuntien hallinnointi ja kehittämisstrategiat sekä osuuskuntien rahoitusmahdollisuudet ja riskien hallinta. Osuuskuntien rahoitusasioita käsittelevä tilaisuus järjestettiin yhteistyössä European Association of Co-operative Banks (EACB) kanssa.

Itälaajentumisen johdosta Sloveniassa järjestettiin konferenssi itälaajentumisen ja osuustoiminnan mahdollisuuksista. EU-komission laajentumiskabinetista osallistui konferenssiin Risto Artjoki. Elintarvikeketjusta pidettiin konferenssi Ateenassa. Konferenssissa puhui myös Anne Santamäki, joka on muun muassa Euro Coopin puheenjohtaja.

COGECAn järjesti viime vuonna ensimmäisen kerran innovaatiopalkintokilpailun, jossa oli neljä kategoriata. Kilpailun päätarkoitus oli edistää maatalousalan osuustoimintaa. Kilpailuun osallistui Suomesta Munakunta kategoriassa jäsenpalvelut. COGECAn tulee järjestämään myös jatkossa innovaatiokilpailuja.

Suurimman poliittisen vaikutuksen EU:n toiminnalle toi Europarlamenttivaalit. Toinen EU-tasolla tärkeä poliittinen asia oli Lissabonin sopimuksen hyväksyminen, joka venyi Irlannin ja

Tshekin sopimuksen hyväksynnän pitkitäessä. Lissabonin sopimus astui voimaan joulukuun alussa. Uudistus tarkoittaa, että parlamentilla on muun muassa maatalouskysymyksissä enemmän vaikutusvaltaa kuin aikaisemmin.

COGECAn on ollut aktiivisesti mukana EU-komission elintarvikeketjun kilpailukykyä käsittelevän korkean tason työryhmän työssä. Tämän työryhmän osalta COGECAn on esittänyt, että elintarvikeketjuun tulisi saada sopuuhtaisempi vaikutusvalta ketjun toimijoiden välillä. Järjestö on ollut myös alkuunpanijana ja perustajana kestävästä tuotannosta keskus-televalle ja kriteereitä luovalle EU-tasolla toimivalle työryhmälle.

EU-komissio julkaisi vuonna 2004 ensimmäisen tiedonannon osuustoiminnan edistämisestä. Tiedonannossa oli paljon ehdotuksia, miten osuustoimintaa tulisi edistää poliittisesti. COGECAn on osallistunut tämän tiedonannon evaluointiin, jotta EU:n politiikka paremmin ottaisi huomioon osuustoimintaa.

Taluskriisin johdosta COGECAn on yhteistyössä Euro Coopin ja EACBn kanssa perustanut työryhmän selvittämään sopivia taloudellisia tunnuslukuja maatalouden osuuskuntien riskiarvioinnille.

EU:n maatalouspolitiikan osalta EU:n maitokriisi nousi vahvasti esille Brysselissä ja asia sai myös suuren huomion uudessa EU-parlamentissa. Maatalouspoliittisesti vuosi 2009 voidaan kuvata välivuotena, vaikkakin valmistelut EU:n yhteisen maatalouspolitiikan suunnittelussa alkoivat muun muassa COGECAssa.

Kansainvälinen osuustoimintaliitto

Kansainvälinen osuustoimintaliitto ICA on yksi maailman suurimmista ei-valtiollisista järjestöistä. Vuonna 1895 perustettu

ICA on yhteinen kansainvälinen foorumi kaikille osuustoiminnallisille organisaatioille. Vuonna 2006 perustettu Cooperatives Europe asbl – European Region of ICA, hoitaa ICA:n toiminnot Euroopassa.

Kansainvälinen Osuustoimintaliitto, ICA, kokoontui yleiskokoukseen Genevessä marraskuussa. ICA:n maailmanhallituksen puheenjohtajaksi valittiin brittiläinen Pauline Greene ja hallituksen jäseneksi SOK:n Anne Santamäki.

Cooperatives European vuosikokous

Procoop-hankkeen suomalaiset asiantuntijat marraskuussa Aunuksen piirihallinnossa apulaisjohtaja Orga Tervon luona kertomassa osuuskuntamallin mahdollisuuksista kehittää Karjalan taloutta. Hankkeen moottorit olivat agronomi Tapani Karjalainen (kolmas vasemmalta) ja toiminnanjohtaja Tuomo Hintsanen (vasemmalla).

Latvian tuottajaosuuskuntien yhdistys syyskuussa Pellervon vieraana. Vasemmalla toiminnanjohtaja Linda Bille.

Irlannin osuuskuntien järjestön edustajat vierailulla Suomessa ja Pellervossa puheenjohtaja Pat McLoughlinin johdolla. Toimitusjohtaja Veikko Härmäläinen kertoo, miksi suomalaiset meijeri-osuuskunnat ovat pystyneet maksamaan Euroopan parasta tuottajabintaa maidontuottajille.

Procoop-hankkeen asiantuntijat tapasivat Karjalan tasavallan maatalousministeri Grigori Manuilovia Petroskoissa marraskuussa.

pidettiin Sofiassa kesäkuussa. Kokouksen yhteydessä pidettiin miniseminaarit teemoista ”Kestävä kehitys ja ilmastonmuutos” sekä ”Osuustoiminnan kehitys Euroopassa ja maailmanlaajuisesti”.

ICA:n julistaman kansainvälisen osuustoimintapäivän teemana oli ”Osuustoiminta globaalien talouden elvyttäjänä”. Julistuksessa painotettiin, että osuuskunnat ovat toimintamallinsa ansiosta vastustuskykyisempiä taloudellisille kriiseille kuin muut yritysmuodot. Osuustoiminnallisten arvojen ja periaatteiden mukaan toimiminen on keskeinen tekijä pitkän aikavälin vakauden saavuttamisessa.

Pohjolan talonpoikaisjärjestö

Pohjolan talonpoikaisjärjestöjen keskusneuvoston NBC:n laajennetun presidiumin kokous pidettiin elokuussa Reykjavikissa. Ohjelmassa käsiteltiin ilmastokysymyksiä sekä kansainvälistä maatalouskauppaa. Seuraavana kaksivuotiskautena 2009-2011 NBC:n puheenjohtajana toimii Ruotsi.

Pohjoismaiset osuustoimintajohtajat kokoontuivat Espoossa kesäkuun alussa. Kokouksessa keskusteltiin mm. finanssikriisin vaikutuksesta elintarvikesektoriin, tuottajahintoihin vaikuttavista seikoista, osuuspääoman muodostumisesta eri maissa sekä miten pohjoismaalaiset osuuskunnat ovat reagoineet kansainvälisiin kirjanpitostandardeihin.

IFAP

Pellervo on MTK:n ohella Maailman maataloustuottajien järjestön IFAP:n suomalainen jäsen. Toukokuun lopussa IFAP

järjesti laajan ilmastokokouksen Kööpenhaminassa. Siellä pohdittiin maatalouden roolia ilmasto-ongelmien ratkaisemisessa. Todettiin, että maataloustuotanto on osa ongelmaa, mutta samalla maailman viljelijöiden panos on myös tärkeä ongelman ratkaisussa. IFAP:in osuustoimintakomitea, jonka puheenjohtajana toimii Marcus H. Borgström, kokoontui samalla Kööpenhaminassa.

Läbialueyhteistyö

Pellervo ja Latvian maatalousosuustoimintaliitto olivat yhteistyössä Leonardi da Vinci projektin puitteissa. Projekti käsitti latvialaisen delegaation viikon ekskursioon Suomeen sekä seminaarin Latviassa.

Pellervon edustajat olivat puheenjohtaja Marcus H. Borgströmin johdolla marraskuussa Petroskoissa Venäjän Karjalan tasavallan osuustoimintaa kaksi vuotta kehittäneen Procoop-hankkeen loppuseminaarissa. Pellervo-Seura antoi asiantuntija-apua ja oli osarahoittajana hankkeessa. Karjalaan on perustettu viime vuosina 49 uutta osuuskuntaa mm. matkailun, käsityön ja rahoituksen aloille.

Irlannin tuottajaosuustoiminnan järjestön ICOS:n johto oli vierailulla Pellervossa tutustumassa suomalaiseen osuustoimintaan yleensä ja meijeriteollisuuden erityisesti. Heidän mielenkiintonsa kohdistui siihen, miksi Suomessa meijerien tilityshinta on korkeampi kuin muualla Euroopassa. Irlannissa peruspulma on ollut, että lisäarvotuotteet ovat valmistaneet ja markkinoineet yksityiset yritykset ja matalan lisäarvon tuotteet ovat jääneet osuusmeijereille.

Yhteisyrittäjyyden uudet ilmiöt

Keskustelu osuustoiminnasta talouden suhdannetasajana on noussut jälleen esiin. Jo toista vuotta jatkunut talouden alamäki on vähentänyt toimeliaisuutta ja riskinottoa sekä tätä kautta yrittäjyyttä. Osuuskuntien perustamismäärä ei kuitenkaan ole vähentynyt. Ennakkotiedon mukainen reilut 170 uutta osuuskuntaa tarkoittaa jopa pientä nousua edellisvuoteen.

Voi sanoa, että Pellervo-Seura perustettiin 110 vuotta sitten uuden osuustoiminnan projektiksi. Ikään kuin juhluvuoden kunniaksi syntyi viime vuonna aivan uudella tavalla merkittävää osuustoimintaa. Vesiosuuskuntien järjestäytyminen ja terveydenhuoltojärjestelmän haasteisiin vastaaminen ovat hankkeita, joiden vaikutuksen on määrä ulottua paikallistasolta valtakunnan tasolle asti.

Vesiosuuskunnille etujärjestö

Vesihuollon hyvä organisointi on keskeisen perustarpeen tyydyttämisen eli veden saannin ehdoton edellytys. Maakunnissa se on jopa alueiden elinvoimaisena säilymisen kohtalonkysymys. Erityisesti haja-asutusalueiden puhtaan veden saantia ja kiristyvien määräysten myötä enenevässä määrin myös jäteveden liikuttelua varten on maahamme syntynyt jo noin 1 300 vesiosuuskuntaa.

Aiemminkin esillä ollut ajatus vesiosuuskuntien järjestäytymisestä eteni

vuoden kuluessa sanoista tekoihin. Lokuussa perustettiin Suomen Vesihuolto-osuuskunnat ry (SVOSK). Yhdistyksen perustava kokous pidettiin lauantaina 17. lokakuuta Suolahdessa, jonne oli kokoontunut joukko vesiosuuskuntien edustajia ja muita asiasta kiinnostuneita. Myös Pellervon edustajat olivat paikalla. Kokouksessa perustetun yhdistyksen tehtäväksi määriteltiin vesiosuuskuntien etujen ajaminen, niiden välisen yhteistyön edistäminen sekä erilaisten palveluiden ja koulutusten tarjoaminen vesiosuuskuntien jäsenten ammattitaidon lisäämiseksi.

Lääkärit yhteisellä asialla

Maamme terveydenhuoltojärjestelmä ja sen tulevaisuus ovat huolestuttaneet alan ammattilaisia jo pitkään. Perusterveydenhuollon alasajo, erikoissairaanhoidon ongelmat ja kuntien kapenevat resurssit ovat saaneet monet kysymään, millä keinoin julkinen terveydenhuolto tulevaisuudessa järjestetään. Vastausta tähän lähdettiin hakemaan muutama vuosi sitten Kuopion yliopistossa, jonka yhteydessä käynnistettiin uuden sukupolven terveyskeskushanke. Sen vetäjä toimii professori Esko Kumpusalo.

Hankkeessa kiinnitettiin erityisesti huomiota siihen, että Suomessa sähköiset terveyskeskuspalvelut ovat hajanaiset ja niiden hyödyntäminen on merkittävästi

jäljessä kansainvälisestä kehityksestä. Tämän johdosta käynnistyi ajatus tietoverkkopohjaisen terveyskeskuksen perustamisesta eli ns. eTerveyskeskuksesta. Tässä kohdin astui kuvaan osuuskuntamalli. Pellervon kanssa hyvässä yhteistyössä valmistellun suunnitelman pohjalta perustettiin 13. marraskuuta Suomen Terveys- ja Hyvinvointiosuuskunta, jonka keskeisenä toiminta-ajatuksena on rakentaa kansallinen terveydenhuollon portaali, johon voidaan liittää sähköisiä palveluita kuten kansalaisen hyvinvointikansio sekä ajanvarausjärjestelmä. Osuuskunta myös itse toimii terveys- ja hyvinvointipalvelujen tuottajana.

Pienosuuskunnan johtaminen

Pellervon jäsenenä oleva, pienosuuskuntia edustava Osuustoiminnan Kehittäjät - Coop Finland ry järjesti oman juhlaseminaarinsa lokuussa Paasitornissa. Seminaarin keskeisenä sisältönä oli pienosuuskuntien johtaminen. Aiheeseen perehdyttiin kolme teeman kautta, kolmen asiantuntijan johdattelemina. Johdatuksen teemaan teki Pellervon valtuuskunnan jäsen Pekka Pättiniemi, ihmisiin ja verkostoihin keskittyvästä aiheesta jatkoi toimitusjohtaja Jarmo Hänninen ja lopuksi osuuskunnan hallituksen ja toimitusjohtajan oikeuksista, vastuista ja velvollisuuksista esitelmöi toimitusjohtaja Jukka Pötry.

Suomen Vesihuolto-osuuskunnat ry:n tarkoitus on yhdistää Suomen 1300 vesiosuuskuntaa. Kuva perustamistilaisuudesta Aänekosken Suolahdessa 17.10.2009.

Elävää kuvaa kehittyvästä osuustoiminnasta

Osuustoiminta-lehti piirtää jatkuvasti esiin elävää kuvaa kansainvälisesti poikkeuksellisen monipuolisesta ja vahvasta suomalaisesta osuustoiminnasta. Se seuraa ja analysoi osuustoiminnan kehitystä suhteessa merkittävimpiin kilpailijoihin. Lehden roolina on myös ennakoida tapahtuvaa kotimaista ja kansainvälistä kehitystä sekä toiminta- ja kilpailuympäristön muutoksia.

Satavuotistapahtumia

Hannes Gebhard perusti Suomen Osuustoimintalehden Pellervo-Seuran hallituksen päätöksellä 17.12.1908, joten lehdelle tuli sata vuotta täyteen heti toimintavuoden alussa. Se on ilmestynyt säännöllisesti tammikuusta 1909 lähtien, myös kaikkien Suomen kokemien sotien ajat.

Juhlavuonna Osuustoiminta-lehti ilmestyi totutusti kuutena numerona ja sen sivumäärä nousi 396:een. Yhteensä 24 sivun lisäys johtui pääasiassa satavuotisnumerosta ja etenkin sen onnistuneesta ilmoitusmyynnistä, joka keskitettiin 42 000 kappaleen painoksella ilmestyneeseen satavuotisliitteeseen Etuja jäsenille, meille Suomessa. Se jaettiin eripainoksena myös kaikille Pellervo-lehtien tilaajille keväällä 2009.

Lukijoille järjestettiin valokuvakilpailu kahdella teemalla: Osuustoiminnassa on ideaa ja Minun osuuskuntani. Siihen osallistui yhteensä 23 kuvaa 11 osallistujalta. Kilvan voitti Kalevi Koskela Keralvalta, toiseksi sijoittui Tiina Jokitalo Tampereelta ja kolmanneksi Satu Tanskanen Valtimolta.

Uutena palveluna OT-lehti aloitti helmikuussa nettisivuillaan (www.osuustoiminta.coop/ot) joka arkipäivä päivittyvän osuustoiminnan uutis seurannan. Sen seuraaminen vaatii printtilehdessä toimitustietojen yhteydessä julkaistavat käyttäjätunnukset. Palvelun kautta löytyy keskimäärin 20 – 30 kotimaista tai kansainvälistä uutisaihetta työpäivää kohti. Lehti ostaa automaattisesti päivittyvän nettipalvelun AB Meltwater Newsiltä.

Helmikuun lopulla OT-lehti järjesti yhdessä Melan kanssa seminaarin toimitukselle, yritysanalyttikotiimille ja lehden markkinoijille. Vierumäellä liikunnan ohessa pidetyn seminaarin pääaiheena oli työhyvinvointi. Siellä suunniteltiin

myös osuustoimintaan keskittynyttä uutta teemanumeroa energiasta, ympäristöstä ja ilmastomuutoksesta, joka ilmestyi kesäkuussa.

Huomiota tuloraportointiin

Osuustoiminta-lehden voimin toimitettiin ja julkaistiin myös Vuoden tulos -opas, joka jaettiin lokakuussa ilmestyneen Osuustoiminnan Yhteiskuntavastuu 2009 - numeron mukana.

Oppaassa keskityttiin kartoittamaan ja kehittämään osuustoimintayritysten tulosten raportointia jäsenistön tarpeisiin. Se täydentää Pellervon julkaisusarjaa ja sitä kuten muitakin oppaita on tilattavissa myös erikseen.

Monipuolinen palvelupaketti

Tilattavana ammattilehtenä Osuustoiminta on suunnattu Suomen kaikkien osuustoimintayritysten johdolle, hallinnolle ja tilintarkastajille. Se leviää niin tuottaja-, kuluttaja- ja palveluosuustoiminnan kuin myös uuden pienosuustoiminnan päättäjille. Lisäksi lehteä postitetaan vapaa-kappaleena suomalaisen osuustoiminnan kaikille tärkeimmille sidosryhmille.

Pellervon taloustutkimuksen PTT-katsaus ilmestyi entiseen tapaan neljän

OT-lehden mukana. Suomen Gallup Elin-tarviketiedon julkaisema Elintarviketalous 2009 jaettiin Osuustoiminnan Vuosikirjan 2009 mukana. Yhdessä Pellervo-Instituutin kanssa julkaistiin toisena vuonna peräkkäin yksi numero koulutuslehteä, joka niin ikään ilmestyi Vuosikirjanumeron mukana.

Uusia tilaajia lehti sai vuoden aikana etenkin vesiosuuskunnista, uusista pienosuuskunnista ja kolmesta eläkeläisryhmästä, tradekalaisista E-senioreista sekä Valion ja Hankkijan eläkeläisistä. Toisaalta perinteisten osuuskuntien fuusiot edelleen vähensivät hallintohenkilöiden tilauksia. Painosmäärä säilyi keskimäärin 6 650 kappaleessa.

Osuustoiminta-lehti piirsi totutusti kuvaa suomalaista osuustoiminnasta myös oman lukijakuntansa ulkopuolelle. Osuustoiminnan Vuosikirjasta, Osuustoiminnan Yhteiskuntavastuusta ja osuuskuntien konkurssiseurannasta julkaistiin lehdistötiedotteet toimintavuoden aikana. Eniten huomiota herätti viimeksi mainittu. Siinä osuuskuntien konkurssit todettiin vuosien 2003 – 2008 aikana 29 kertaa harvinaisemmiksi kuin osakeyhtiöiden.

OSUUS-TOIMINTA

Juhlaliite Osuustoiminta-lehti 100 vuotta

Energiaosuuskunnille on tilaus 14

Keski-Suomen vesiosuuskunnat 20

Suomi ilman osuustoimintaa? 36

Julistamme valokuvakilpailun 39

Sankareita vai veijareita? 40

Pienistä puroista kasvaa iso virta, 23

ETUJA JÄSENILLE,
meille Suomessa, kaikilla sektoreilla:

- Tuottajaosuustoiminta 7 - 14
- Kuluttajaosuustoiminta 18 - 21
- Palveluosuustoiminta 23 - 27
- Pienosuustoiminta 28 - 30

Osuuskunta Taidoston uusinta tuotantoa: joogamatto, 28

Kaksi painavaa pakettia

Talouden taantuma heijastui aikakauslehtimaailmaan selvästi. Suomalaisten lukutottumukset ovat silti säilyneet, sekä Kodin Pellervo että Maatilan Pellervo onnistuivat kertomusvuonna säilyttämään levikillisen asemansa ja vuoden loppua kohden jopa parantamaan sitä.

Ammatti- ja yleisaikakauslehdet käyvät yhä kovempaa kilpailua lukijoista. Pellervo-lehtien sisältö suunnattiin entistä tarkemmin niiden omimmalle lukijakunnalle.

Lukija etusijalla

Osuustoiminnalliset arvot ovat keskeisiä sekä Kodin Pellervon että Maatilan Pellervon sisällössä. Pellervo-lehti täytti 2. lokakuuta 110 vuotta ja sen kunniaksi sekä Kodin Pellervossa että Maatilan Pellervossa julkaistiin laajat juttukokonaisuudet lehden historiasta. Jutut perustuivat Pellervo-lehtien kuvitukseen vuosikymmenten varrelta.

Kodin Pellervon jutuissa lukijaa lähestytään elämänläheisesti, ja aihevalinnat korostavat yhteisöllisyyden, paikallisen yrittämisen sekä maaseudun elinvoimaisuuden merkitystä. Suomalainen ruoka – tuottajat ja tekijät – sekä muut kädentajat olivat Kodin Pellervossa monipuolisesti esillä.

Maatilan Pellervon lukijakunta koostuu alkutuotannon ammattilaisista ruuan- ja puuntuotannon parissa. Lehden sisältö koostuu vankasta maatalouden ammattiasista, ja se on kohdistettu kaikille tuotantosuunnille. Jutuissa painotetaan erityisesti maatilayrityksen taloudensuunnittelua ja -hoitoa. Myös erilaiset energiantuotannon vaihtoehdot maataloilla nostettiin kertomusvuonna vahvasti esille. Maatilan Pellervon lukijat ovat yleensä useamman osuuskunnan jäseniä.

Kertomusvuonna Pellervon toimitus tuotti myös Pellervon Ison Kalenterin 2010. Se lähetettiin marraskuussa kaikille sekä Kodin Pellervon että Maatilan Pellervon tilaajille.

Kodin Pellervo

Kodin Pellervon lukijamäärää onnistuttiin kertomusvuoden loppua kohden lisäämään. Lehti on hankkinut vakiintuneen aseman aikakauslehtien suuressa joukossa.

Lukijat ovat palautteen perusteella tyytyväisiä lehden sisällön rakenteeseen ja ihmisläheiseen käsittelytapaan. Palautteessa korostuu, että Kodin Pellervossa on ”paljon luettavaa”. Ruoka-, käsityö-, puutarha-, terveys- ja asumisjutut sekä elä-

Pellervo-lehti esittäytyi suurelle yleisölle Helsingin rautatieasemalla.

mänläheiset henkilöjutut ovat Kodin Pellervossa vahvasti esillä. Kertomusvuonna lisättiin jonkin verran yhteiskunnallisten aiheiden osuutta lehden sisällössä. Nämä jutut käsittelivät erityisesti ajankohtaisia sosiaali- ja terveystaloudellisia kysymyksiä.

Kodin Pellervon tarkastettu levikki on 29 984, LT 24.3.2009. Lukijamäärä on 138 000 (naisia 60 % ja miehiä 40 %), KMT Syksy 08/Kevät 09.

Kodin Pellervo ilmestyi kertomusvuonna 12 kertaa. Lukijamatkoja tehtiin vuonna 2009 Itävaltaan, Kiinaan, Laatokalle, Islantiin, Sloveniaan, Egyptiin ja Slovakiaan.

Maatilan Pellervo

Maatilan Pellervon sisällössä maatalouden ammattiasiaa korostettiin entistäkin enemmän. Etenkin kasvinviljelyjutuissa tuotiin esille uusinta tutkimustietoa ja tehtiin vertailevia koosteita esimerkiksi viljalajikkeiden ja lannoitteiden ominaisuuksista ja hinnoista. Myös ympäristökysymyksiä käsiteltiin runsaasti.

Maatilayrittäjien omia näkemyksiä

ja heidän tuotantoratkaisujaan esiteltiin lehden jokaisessa numerossa. Kesällä järjestettiin Hyvä Sato -viljelykilpailu maatalouden ammattilaisille. Mukana oli kuusi joukkuetta.

Maatilan Pellervo osallistui loppuvuonna Gallup Elintarviketieto Oy:n toteuttamaan maatalouslehtien mediatutkimukseen. Tutkimuksen mukaan lehden lukijakunta on nuorentunut, viljelyala suurentunut ja karjakoko kasvanut.

Maatilan Pellervon tarkastettu levikki on 17 063, LT 24.3.2009. Lukijamäärä on 128 000 (miehiä 55 % ja naisia 45 %), KMT Syksy 08/Kevät 09.

Maatilan Pellervo ilmestyi kertomusvuonna 11 kertaa. Tilajat saivat marraskuussa Pellervon Ison Kalenterin mukana myös Lohkokirjanpitolitteen 2010. Lukijamatkoja tehtiin vuonna 2009 Brasiliaan, Sloveniaan ja Irlantiin.

Netissä juhlittiin ja kehiteltiin

Esitysten ja puheiden määrä internetissä lisääntyi kunnolla vuonna 2009. Pellervo täytti 110 vuotta, mikä välittyi verkkosivuille sekä Pellervon Päivästä 2009 että syyskuisesta kansainvälisestä osuustoimintatutkimuksen päivästä.

Muu sisällöntuotanto – varsinkin yritystoiminnan uutisointi – nettisivuille jäi niukahkoksi, koska samaan aikaan palvelujen suunnittelu ja muutokset teknisissä ratkaisuissa työllistivät tavanomaista enemmän.

Blogien julkaisun ja kommentoinnin sekä nettikeskustelun toteuttamista selvitettiin. Tavoitteita määriteltiin julkaisujen ja järjestötoiminnan tarpeiden sekä ulkopuolisilta toimijoilta saatujen tarjousten pohjalta. Todettiin, että Seuran tavoite on kommentoijien ja kirjoittajien rekisteröintiin perustuva ja moderoitu eli kirjoitusten sisältöä valvova ratkaisu.

Keskustelusivujen palvelintila on vuokrattava, sillä Pellervon Fujitsulta hankkimaan atk-palveluun ei sisälly tietokantoja tukevaa tekniikkaa. Tämä asia työllisti myös pienosuustoiminnan neuvonnan net-

tupalvelussa: 1990-luvulla luotu rekisteri osuuskunnista jouduttiin uusimaan, koska sitä ylläpitäneen yrityksen toiminta loppui ja sitä tukevat tietojärjestelmät olivat käyneet harvinaisiksi. Rekisterin muokkasi MySQL-muotoon Kuvio Helsinki Oy.

Samalla saatiin tilaisuus uusien rekisterin hakutoiminnot ja osuuskuntien jaottelu rekisterissä. Vesiosuuskunnat otettiin mukaan rekisteriin. Kustakin osuuskunnasta ilmoitettavien tietojen määrää vähennettiin, mikä pienentää virheiden mahdollisuutta ja työtä. Rekisterin tietojen ylläpitämisessä siirrytään FTP-siirrosta verkkoselaimessa tehtävään päivittämiseen.

Yritysneuvonnan uudet kotisivut otettiin käyttöön keväällä. Niillä korvattiin entiset wuokko - sivut, joille tehtiin ohjauksen palveluun. Wuokko oli Pellervon nettipalvelun ensimmäinen käyttöön otettu osio.

Markkinakatsaukset - palvelu Maatilan Pellervon verkkosivuilla on perustunut MMM:n Tietopalvelukeskuksen Tiken tuotantoon. Ministeriön tietojärjestelmä

muuttuu eikä vastaavanlainen palvelu voinut jatkua, minkä takia palveluun neuvoteltiin toisenlainen toteutus; se perustuu osin Pellervossa, osin Tikessä tehtävään työhön. Nettisivun lukijalle palvelu näyttää samanlaiselta.

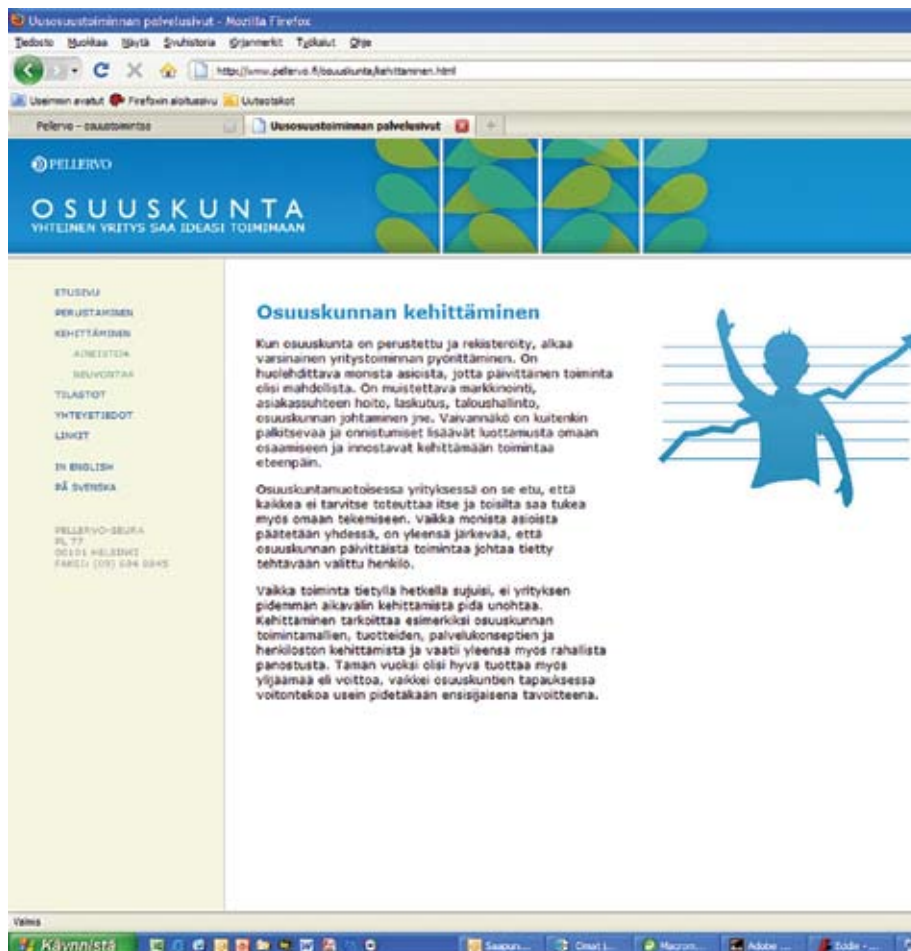
Nettisivuilla käyntien seuraamiseen saatiin parannettu tilastointipalvelu. Sen mukaan sivuilla kävi keskimäärin yli 20 000 lukijaa kuukaudessa, käyntien määrä ylitti ja alitti 30 000 kuukaudesta riippuen.

Maatilan Pellervo keräsi Seuran julkaisemista lehdistä eniten lukijoita verkkosivuilla. Verkkoon päivitettiin lehtien 29 numeron, Ison Kalenterin sivut noin 150 uutista, nimityksiä, lehtien mediatiedot, markkinointikampanjojen tilauskuponit, myytävien julkaisujen verkkotiedot, Seuran tiedotteet sekä hallinnon palvelujen tietoja.

Pellervo - Seuran 1900-luvun alulla julkaisujen ja ohjekirjojen digitoimista jatkettiin. Uuden Acrobat - version hankinnan ansiosta digitointia tehtiin entiseen verrattuna enemmän itse.

Nettipalvelun ulkoisista asiakkaista Valion Maito ja Me - lehden viisi numeroa teemasivuineen vietiin valitusti lehden verkkopalveluun, johon tehtiin myös muuta päivitustyötä.

Kummastakin 110-vuotisjuhlavuoteen liittyvän kansainvälisen osuustoiminnan tutkimuspäivän päivästä tehtiin tunnin videotallenne. Kustakin noin 20 alustuksesta leikattiin ja tuotettiin lyhyt wmv (Windows Media Video) -videoleike verkkosivuille.

Yritysneuvonnan uudet kotisivut otettiin käyttöön kesällä 2009. Ne suunnitteli ja valmisti Oiva Tuotanto Oy.

Pellervon ansiomitalit ja -merkit

Pellervo – Seura myöntää joko osuustoiminnallisten yritysten hakemuksesta tai omasta aloitteestaan osuuskuntien ansioituneille hallinnon edustajille ja henkilöstölle osuustoiminnan ansiomitaleita, Gebhard – mitaleita ja ansiomerkkejä. 110-vuotisjuhlavuonna myönnettiin yhteensä 99 ansiomitalia ja –merkkiä osuustoiminnassa ansioituneille henkilöille.

Lisäksi Tasavallan presidentti myönsi Pellervo - Seuran kautta haettuja valtiollisia kunniamerkkejä yhteensä 36:lle osuustoiminnassa ansioituneelle kansalaiselle.

Suomen Leijonan I luokan ritarimerkin sai kuljetuspäällikkö Esa Vuollet Raumalta, Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkin johtaja Markku Melkko Espoosta sekä Suomen Leijonan ritarimerkin toimitusjohtaja Seppo Lintukangas Kaarinasta ja maanviljelijä Hannu Nissi Urjalasta.

Kaikkien valtiollisia kunniamerkkejä saaneiden sekä Pellervon ansiomitaleita ja –merkkejä saaneiden nimet ovat Pellervon nettisivuilla.

Suomen Osuuskauppojen Keskusliitto SOKL ry:n puheenjohtaja Jukka Huiskonen, ICA Euroopan varapuheenjohtaja Anne Santamäki ja SOK:n hallintoneuvoston puheenjohtaja Otto Mikkonen saivat Pellervon hallituksen myöntämät kultaiset Gebhard-mitalit suurista ansioistaan osuustoiminnan hyväksi Pellervon juhlavuosikokouksessa 16.4.2009.

Osuustoiminnan I luokan ansiomitali

Maanviljelysneuvos Runar Lillandt, Kristiinankaupunki, Metsäliitto Osuuskunta
Maanviljelijä Esa Juntunen, Vieremä, Alueosuuskunta Promilk

Kultainen Gebhard-mitali

Maanviljelijä Timo Komulainen, Nurmes, Lihakunta
Emäntä Anne Kylmäniemi, Posio, Pellervo-Seura ry
Maanviljelijä Pentti Santala, Kauhajoki, Valio Oy
Maanviljelysneuvos Tauno Uitto, Tyrnävä, Valio Oy
Maanviljelysneuvos Ilkka Yliluoma, Seinäjoki, Itikka osuuskunta
Laamanni Jukka Huiskonen, Mikkeli, SOKL ry
Teollisuusneuvos Otto Mikkonen, Joensuu, SOK
Laamanni Markku Pohjola, Vihti, Osuuskunta Tradeka-yhtymä
Professori Olavi Syrjänen, Helsinki, Osuuskunta Tradeka-yhtymä
Toimitusjohtaja Veikko Hämäläinen, Espoo, Pellervo-Seura ry
Tutkimusjohtaja Raija Volk, Espoo, PTT
Pääsihteeri Pekka Pättiniemi, Helsinki, Osuustoiminnan Kehittäjät - Coop Finland ry
Toimitusjohtaja Ensio Hytönen, Vantaa, Hankkija-Maatalous Oy
Yhteysjohtaja Anne Santamäki, Helsinki, SOK
Toimitusjohtaja Markku Annala, Haukipudas, Haukiputaan Sähköosuuskunta

Osuustoiminnan ansiomitali

Maanviljelijä Erkki Koivula, Pöytyä, Kyrön Seudun Osuuspankki
Lehtori Olli Paavola, Laitila, Laitilan Puhelin Osuuskunta
Toimitusjohtaja Jorma Wennberg, Laitilan Puhelin Osuuskunta
Toimituspäällikkö Mauno-Markus Karjalainen, Järvenpää, Pellervo-Seura ry
Ekonomisti Kalle Laaksonen, Espoo, PTT
Toimitusjohtaja Anne Kallinen, Espoo, Suomen Gallup Elintarviketieto Oy
Johtaja, professori Pirjo Siiskonen, Mikkeli, Helsingin yliopisto
Toimitusjohtaja Heikki Juutinen, Espoo, Elintarviketeollisuusliitto ry
Pääsihteeri Pekka Pesonen, Bryssel, Copa-Cogeca
Kunnallisneuvos Erkki Stjernvall, Sysmä, Sysmän Osuuspankki
Maanviljelijä Pentti Toivio, Valittula, Sysmän Osuuspankki
Maanviljelijä Jarmo Juutinen, Vieremä, Alueosuuskunta Promilk
Maanviljelijä Pentti Vartiainen, Kiuruvesi, Alueosuuskunta Promilk
Maanviljelijä Hannu Kurikka, Lukkarila, Alueosuuskunta Promilk
Maanviljelijä Heikki Arpiainen, Rautajärvi, Osuuskunta Länsi-Maito

Valtuuskunta toimialoittein 1.1.2010

● Elintarvikeala

RIITTA NEITOLA
maanviljelijä, agrologi
Osuuskunta Pohjolan Maidon
edustajiston jäsen
Sodankylä
2003 - (erovuorossa 2010)

OLLI PALMU
maanviljelijä
Hämeenlinnan Osuusmeijerin
hallituksen pj.
Karkkila
2007 - (erovuorossa 2010)

JORMA RITVANEN
maanviljelijä
ent. Alueosuuskunta Promilkin
hallituksen varapj.
Vesanto
2008 - (erovuorossa 2011)

TAUNO UITTO
varapuheenjohtaja
maanviljelysneuvos
Valio Oy:n hallituksen vpi.
Osuuskunta Pohjolan Maidon
hallituksen jäsen
Tyrvävä
1998 - (erovuorossa 2011)

TIMO KOMULAINEN
maanviljelijä, agrologi
Lihakunnan hallituksen pj.
Nurmes
2001 - (erovuorossa 2011)

AARTO KOSUNEN
maanviljelijä
Järvi-Suomen Portti Osuuskunnan
hallintoneuvoston pj.
Rautjärvi
2005 - (erovuorossa 2011)

TIINA VARHO-LANKINEN
puheenjohtaja
maatalousyrittäjä, kauppat. maist.
LSO Osuuskunnan hallituksen pj.
Oripää
2003 - (erovuorossa 2012)

JARMO MÄNTYHARJU
maanviljelijä
Munakunnan hallituksen pj.
Oripää
2009 - (erovuorossa 2012)

KARI TAHVANAINEN
maanviljelijä, agronomi
FABA Palvelu Osk:n hallituksen jäsen
Joensuu
2006 - (erovuorossa 2012)

*Pellervon hallinnosta vuoden 2009 lopussa pois
jääneet Anne Kylmäniemi, Ilkka Yliluoma, Erkki
Vähämaa ja Marcus H. Borgström kuuntelevat
Tiina Linnainmaan kiitospuhetta valtuuskunnan
iltakoulun päätteeksi 15.12.2009.*

● Finanssiala

REIJO HÄMÄLÄINEN
maaseutupäällikkö, agrologi
Etelä-Pohjanmaan Osuuspankin hall. neuvoston pj.
Jalasjärvi
2008 - (erovuorossa 2011)

PÄIVI KELKKA
maatalousyrittäjä
Kymijoen Osuuspankin hallituksen vpi.
Kouvola
2007 - (erovuorossa 2010)

RAUNI NOKELA
kunnanjohtaja, kauppatiet. kand.
Oulun Osuuspankin hallituksen vpi.
Yli-Ii
2004 - (erovuorossa 2010)

HEIKKI SUUTALA
toimitusjohtaja, dipl.ins.
Paikallisuosuuspankkiliitto osuuskunnan toimitus-
johtaja
Lapua
2006 - (erovuorossa 2012)

PAULIINA HAIJANEN
asianajaja, varatuomari, kunnallisneuvos
Lähivakuutus osk:n
hallintoneuvoston pj.
Laitila
2002 - (erovuorossa 2010)

TERO MÖLSÄ
maanviljelijä, kunnallisneuvos
Lähivakuutus osk:n
hallintoneuvoston jäsen
Orimattila
2007 - (erovuorossa 2010)

● Kauppa

RISTO ALANKO
päätoimittaja, toimitusjohtaja
Jukolan alueosuuskaupan hallintoneuvoston jäsen
Juuka
2007 - (erovuorossa 2010)

● Metsäteollisuus

MIKAEL AMINOFF
maa- ja metsätalousyrittäjä,
metsänhoitaja
Metsäliitto Osuuskunnan
hallituksen jäsen
Raasepori
2009 - (erovuorossa 2012)

TIMO SAUKKONEN
maanviljelijä, metsänhoitaja
Metsäliitto Osuuskunnan
hallituksen jäsen
Rautjärvi
2008 - (erovuorossa 2011)

● Yhteiskuntapalvelut

PAULI KORPI-TASSI
toimitusjohtaja, fil.maist.
Pohjanmaan Puhelinosuuskunta PPO:n
toimitusjohtaja
Ylivieska
2008 - (erovuorossa 2011)

● Osuustoiminta yleensä

MICHAEL HORNBORG
maanviljelijä, maat. ja metsät. maist.
Lohja
2008 - (erovuorossa 2011)

● Uusosuustoiminta

PEKKA PÄTTINIEMI
pääsihteeri, fil. tri
Osuustoiminnan Kehittäjät - Coop Finland ry:n
hallituksen pj.
Helsinki
2004 - (erovuorossa 2010)

● Finlands Svenska Andelsförbund

MATS BRANDT
maanviljelijä, agrologi
Mejeriandelslaget Milkan
edustajiston pj.
Kokkola
2003 - (erovuorossa 2012)

Hallitus 1.1.2010

Valtuuskunnan kokouksessa 16.12.2009 valitut uudet puheenjohtajat vasemmalta Tauno Uitto, Tiina Varho-Lankinen, Tiina Linnainmaa ja Martti Asunta.

MARTTI ASUNTA
puheenjohtaja
metsänhoitaja
Metsäliitto Osuuskunnan
hallituksen puheenjohtaja
Ylöjärvi
2008 - (erovuorossa 2012)

TIINA LINNAINMAA
varapuheenjohtaja
maatalousyrittäjä, agrologi
Osuuskunta Länsi-Maidon
hallintoneuvoston jäsen
Hämeenkyrö
2003 - (erovuorossa 2012)

JAN LÄHDE
toimitusjohtaja, kauppat. maist.
Munakunnan toimitusjohtaja
Turku
2001 - (erovuorossa 2010)

ERKKI MOISANDER
toimitusjohtaja, ekonomi
Lähivakuutus osk:n toimitusjohtaja
Varkaus
2008 - (erovuorossa 2011)

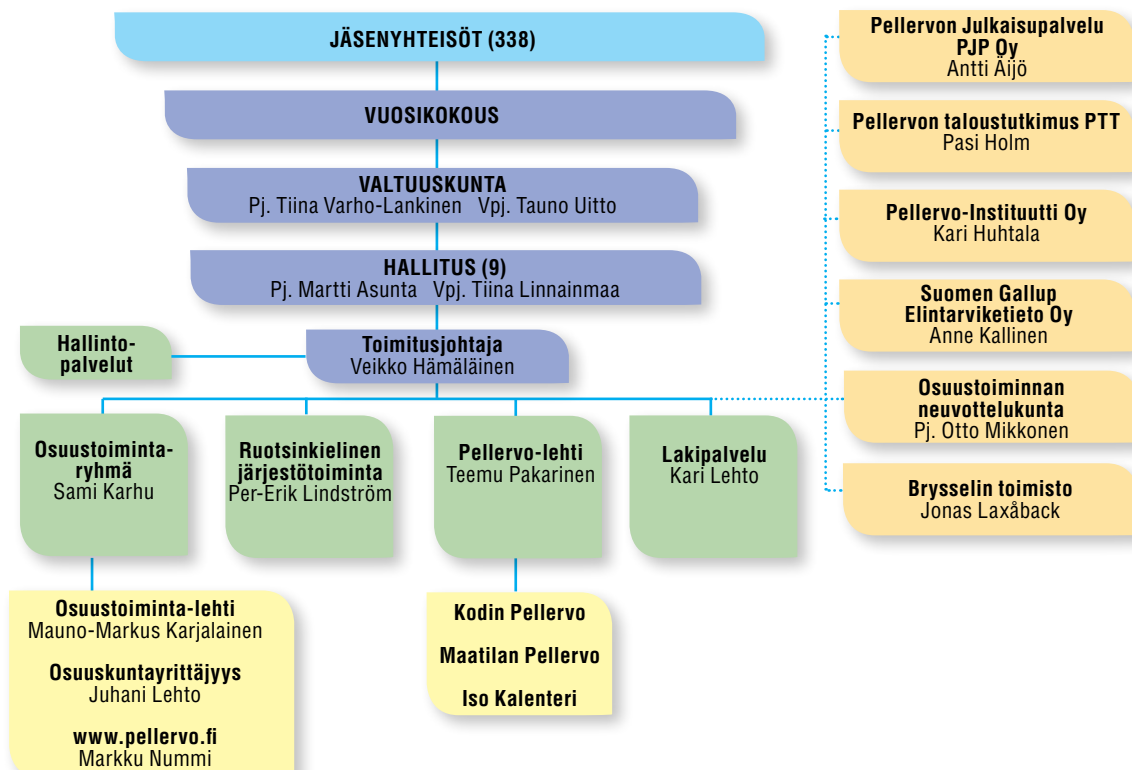
SALME NÄSI
professori, kauppat. toht.
Tampere
2009 - (erovuorossa 2011)

PENTTI SANTALA
maanviljelijä
Valio Oy:n hallintoneuvoston pj.
Kauhajoki
2006 - (erovuorossa 2012)

MARTTI SELIN
maanviljelijä
Atria Oy:n hallituksen pj.
Itikka osuuskunnan hallintoneuvoston pj.
Jalasjärvi
2010 - (erovuorossa 2010)

JARMO TOUKOLA
maanviljelijä, yrittäjä
Kangasalan Osuuspankin hallituksen jäsen
Kangasala
2005 - (erovuorossa 2010)

Pellervo-Seura ja osakkuusyhteisöt 1.1.2010

Talouspoliittinen keskustelu kohdistui talouskriisiin

Pellervon taloudellinen tutkimuslaitos täytti toimintakertomusvuonna 30 vuotta, ja uudistui lyhentämällä nimensä vuoden 2010 alusta muotoon Pellervon taloustutkimus PTT. PTT:ssa vuosi 2009 oli jälleen toimielias. Tutkimuslaitoksen työntekijät osallistuivat vilkkaasti talouspoliittiseen keskusteluun, ja normaalin projektitoiminnan ohella he tekivät runsaasti myös talouspoliittista päätöksentekoa taustoittavaa seurantatyötä, laskelmia ja muistioita.

Kertomusvuoden ensimmäisellä puoliskolla Suomen kansantalous supistui yhdeksän prosenttia. Jälkimmäisellä puoliskolla talouden syöksy pysähtyi. Talous supistui keväällä nopeammin kuin 1990-luvun laman alussa, ja talous- sekä ja ruokakriisi leimasivat talouspoliittista keskustelua.

PTT:n henkilökunnan määrä on vakiintunut 20 henkilötyövuoden tienoille ja siinä se pysyi tänäkin kertomusvuonna. PTT: läiset osallistuivat entiseen tapaan aktiivisesti myös oman alueensa asian tuntijatyöhön. He kävivät kuultavina eduskunnassa eri valiokunnissa, osallistuivat työryhmiin, ja pitivät esitelmiä sekä omistajayhteisöiden että muiden tahojen tilaisuuksissa. Valtaosa työpanoksesta käytettiin kuitenkin tuttuun tapaan projektitoimintaan. Rahoitusta uusiin projekteihin saatiin hyvin, olosuhteisiin nähden jopa erinomaisesti, ja näin PTT:n talous vahvistui edelleen.

Projektityön ohella seurattiin säännöllisesti suhdannekehitystä: edellisvuosien tapaan PTT toimitti kaksi suhdanne-ennustetta. Kansantalouden, maa- ja elintarviketalouden sekä metsä- ja puutalouden suhdanne-ennusteet julkaistiin keväällä ja syksyllä kolmena erillisenä osiona. Lisäksi loppuvuodesta tehtiin alueellinen ennuste asuntomarkkinoista. Ajankohtaisista teemoista julkaistiin kaksi artikkelikatsausta otsikoilla Ruokakriisistä ruokaturvaan ja Talousmyrskyn jälkeen on poutasää.

Verotusta projekteissa

Kertomusvuoden projektityössä olivat vahvasti esillä verotukseen liittyvät teemat. PTT:ssä arvioitiin eriytettyä tuloverojärjestelmää, tarkasteltiin valtiovarainministeriön verotuloennusteiden osuvuutta, tutkittiin matalapalkkatuen työllisyysvaikutuksia, arvioitiin verouudistuksen vaikutuksia kuntiin ja selvitettiin ns. windfall voittojen verotusta.

Kuluneena vuonna selvitettiin lisäksi

henkilöstön työkyvyn ja yritysten menestymisen välistä yhteyttä, arvioitiin erityisryhmien työkykyä, ja selvitettiin hoivavakuutuksia ja tilimalleja palvelumarkkinoilla. Muita hankkeita olivat ”Tierahastojen soveltuvuus Suomeen”, ”Ydinvoimalainvestointien vaikutukset” ja ”Ara-vuokralojen rajoituksista vapautuminen”. Aluetalouden puolella tutkittiin jo mainitun asuntomarkkinaennusteen lisäksi kansainvälistymisen vaikutuksia tuotannon sijaintipaikkoihin.

Maa- ja elintarviketalous

Maatalouden rakennekehitykseen liittyvä työ on yksi PTT:n painopistealueita. Tähän teemaan liittyen saatiin valmiiksi yhteistyössä Työtehoseuran kanssa hanke, jossa selvitettiin maatilojen teknologiavaihtoehtoja ja rakennuskustannuksia. Rakennuskustannusten todettiin vaihtelevan tilojen välillä varsin paljon. Erot johtuvat osittain teknologiavalinnoista, mutta myös sillä on merkitystä, miten rakennusprosessi on johdettu.

Rakennekehitykseen liittyi myös yhteistyössä MTT:n Taloustutkimuksen kanssa toteutettu laaja maatalouspolitiikan tulevaisuuden vaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia arvioiva hanke. Yksi keskeinen tulos on, että maataloudella on selvästi muista toimialoista poikkeava rooli kansainvälisillä markkinoilla. Maataloustuotanto on säilynyt kaikkialla maailmassa, vaikka eri tasoilla tehdään politiikkamuutoksia. Hankkeessa tehdään myös arvio Suomen maatalouden rakennekehityksestä vuoteen 2020.

PTT jatkoi myös ohjelmakauden 2007 - 2013 maaseudun kehittämisohjelman väli- ja jälkiarviointia yhteistyössä Suomen Aluetutkimuksen, Jyväskylän yliopiston, Lönnrot-Instituutin ja Fin-Auguurin kanssa. Alkuvuodesta jätettiin ensimmäinen raportti, jossa arvioitiin mm. ohjelman käynnistymistä. PTT:n vastuulla on tulo- ja markkinavaikutusten ohella rakennepoliittisten vaikutusten arviointi.

Alkuvuodesta valmistui myös Terhi Latvalan väitöskirjatyö lihan laatutiedon merkityksestä kuluttajan valintoihin. Tähän liittyen PTT oli mukana myös MTT:n koordinoimassa esiselvityksessä, jossa tarkasteltiin ilmastonmuutoksen vaikutuksia elintarvikeketjuun ja sen ohjauskeinoihin. UM:n rahoituksella PTT teki arvion Suomen kehityspoliitikasta ruokaturvan näkökulmasta.

Vuoden aikana käynnistettiin myös

useita uusia hankkeita. Ruuan hinta ja elintarvikeketjun kilpailullisuus ovat nousseet maa- ja elintarviketalouden ryhmän tutkimuksessa entistä keskeisempään rooliin. Siihen liittyen aloitettiin yhteistyössä MTT:n kanssa elintarvikeketjun kilpailullisuutta ja hintaintegraatiota koskeva tutkimus. Yhteistyössä MTT:n, SYKE:n ja Helsingin yliopiston kanssa saatiin rahoitus maatalouden ympäristötyön vaihtoehtoja koskevalle tutkimukselle. PTT:n vastuulla on selvittää se, kuinka hyvin viljelijät tunnistavat oman tilansa ympäristöriskit ja mikä olisi heidän valmiutensa tuen muotojen muuttamiseen.

Metsä- ja puutalouden tutkimus

Metsänomistajat käyttävät yleisimmin puun hintakehitystä mittarina arvioidessaan metsätalouden kannattavuutta. Tulos käy ilmi maa- ja metsätalousministeriön rahoittamasta kyselytutkimuksesta, joka tehtiin yhteistyössä Työtehoseuran kanssa. Kyselyyn vastanneista metsänomistajista 52 % arvioi oman metsätaloutensa olevan tällä hetkellä kannattavaa. Kannattavuutta pidettiin tutkimuksessa tärkeänä, mutta vain murto-osa olisi valmis luopumaan metsänomistuksestaan, mikäli metsätalous ei olisi kannattavaa. Metsänomistajien puun tarjonnassa ei ole tapahtumassa suuria muutoksia vuoteen 2015 mennessä. Keskeisimpänä syynä puun myynnistä pidättäytymiseen oli hakkuumahdollisuuksien puute.

Metsäkiinteistöjen hintaan vaikuttavia tekijöitä tutkittiin Metsämiesten Säätiön rahoittamassa tutkimuksessa. Tutkimuksessa rakennettiin markkinalähtöinen metsäkiinteistöjen hintamalli myynti-ilmoitusten perusteella sekä koko maan että alueellisella tasolla. Mallissa metsän hehtaarihintaa selitettiin kiinteistön pinta-alalla, kiinteistön rantaan rajoittuvuudella, hehtaarikohtaisella puustolla ja hakkuumahdollisuuksien määrällä hehtaaria kohden. Tutkimus osoitti, että metsään liittyy arvoja, jotka eivät tule otetuksi huomioon perinteistä summa-arvomenetelmää ja tuotto-arvomenetelmää käyttäen.

Vuonna 2009 päättyi myös Metsäsäätiön ja MTK:n rahoittama tutkimus tulevaisuuden metsänomistajista. Tutkimuksessa haastateltiin sekä uusia metsänomistajia että 16–25-vuotiaita opiskelijoita. Kummallakin ryhmällä oli pääosin positiivinen kuva metsästä. Nuorilla on kuitenkin aidosti globaali metsäsuhde ja kansallisen, kansantaloudellisen sekä

Pellervon Päivä antaa tilaisuuden keskusteluihin. Vasemmalta Elintarviketieto Oy:n Anne Kallinen, järjestöneuvos Taisto Koponen, PTT:n Pasi Holm, vakuutusneuvos Harri Kainulainen ja Läbivakuutus osk:n hallintoneuvoston puheenjohtaja Pauliina Haijanen.

taloudellisen näkökulman tilalle tai lisäksi on tullut maailmanlaajuisen ongelmien näkökulma. Suomessa tullaan metsänomistajaksi yleisesti lähellä eläkeikää eli edelleen varsin iäkkäänä. Metsänomistuksen sukupolven vaihdos ei tuo suuria muutoksia.

Tulevaisuudessa naisia, palkansaajia, kaukana tilastaan ja suurissa kaupungeissa asuvia sekä perikuntia on omistajista entistä suurempi osuus. Metsätilat on tyypillisesti saatu perintönä tai lahjana. Metsäsuunnitelma on erittäin yleinen uusilla metsänomistajilla.

Vuonna 2009 jatkettiin tutkimusta

markkinapohjaisten ohjauskeinojen käytöstä metsien monimuotoisuuden turvaamisessa. Uutena hankkeena yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen ja Metsäntutkimuslaitoksen kanssa aloitettiin metsänomistajien yhteistoimintamuotoja tarkasteleva tutkimus, jossa päärahoittajana on maa- ja metsätalousministeriö. Loppuvuodesta käynnistyi myös tutkimus kaupunkilaisten suhteesta maaseutuun. Lisäksi metsä- ja puutalouden ryhmä teki useita lyhytkestoisia selvityksiä tilaustutkimuksina.

PTT:n hallituksen puheenjohtajana jatkoi MTK:n puheenjohtaja Michael

Hornborg, 18.5. asti ja varapuheenjohtajana varatoimitusjohtaja Erkki Böös, OP-Keskus. Hallitustyötä jatkoivat myös toimitusjohtaja Heikki Sirviö, Yara Suomi (10.12. asti); toimitusjohtaja Päivi Huotari, Mela; talousjohtaja Antero Riihikallio, Valio; toimitusjohtaja Veikko Hämäläinen, Pellervo-Seura; maanviljelijä Martti Selin, A-Tuottajat ja talousjohtaja Harri Turunen, Metsäliitto. Uudeksi hallituksen puheenjohtajaksi valittiin puheenjohtaja Juha Marttila, MTK (19.5. alkaen) ja jäseneksi toimitusjohtaja Tero Hemmilä, Yara Suomi (11.12. alkaen).

Kulutuksen muutokset kiinnostavat

Suomen Gallup Elintarviketieto Oy tuottaa markkinatieto-, markkinatutkimus- ja asiantuntijapalvelua koko elintarvikeketjulle, maa- ja metsätalouteen kytkeytyville yrityksille ja organisaatioille. Yritys on vuonna 1932 perustetun Pellervo-Seuran Markkinatutkimuslaitoksen toiminnan jatkaja.

Suomen Gallup Elintarviketieto Oy kuuluu TNS Gallupin osana maailmanlaajuiseen TNS-konserniin, mikä mahdollistaa TNS:n kansainvälisten tutkimustuotteiden ja -verkostojen hyödyntämisen.

Yhtiö on toimialan johtava tutkimus- ja asiantuntijaorganisaatio. Vahvuuksia ovat maatalous- ja elintarvikealan tuntemus, tutkimusosaaminen, pitkäaikaiset asiakassuhteet ja avainasiakkuuksiin perustuva toiminta.

Ruokatietoa julkaisuksi

Kertomusvuonna tuotettiin markkinatietopalveluja ja kehitysnusteita entiseen tapaan. Niille toivat lisäarvoa Agri-Infotutkimustuotteet ja yrityksille räätälöidyt palvelut. Alan tietopalvelua olivat myös julkaisut: Ruokatietoa ja Elintarviketalous. Syksyllä julkaistu uusi Ruokatietoa-julkaisu sai hyvän vastaanoton ja molempien levikki kasvoi edelleen. Elintarviketalous – julkaisu ilmestyi 58. kerran ja Ruokatieto seitsemännen kerran.

Suomen Gallup Elintarviketiedon toiminta jatkui vakaana, vaikka taloustaantuma tuntui myös tutkimusalalla. Toisaalta yhteiskunnassa tapahtunut muutos herätti uusia tutkimustarpeita. Oli tarpeen selvittää muun muassa elintarvikkeiden kulutuksen muutoksia, niiden vaikuttimia ja merkitystä kokonaiskulutukseen.

Tutkimuksissa tartuttiin kulloinkin ajankohtaisiin teemoihin ja kartoitettiin sekä viljelijöiden että koko kansan mielipiteitä.

Tavoitteena oli valjastaa niin oma kuin emoyhtiö TNS:n osaaminen palvelemaan yhä paremmin elintarviketoimialan asiakaskunnan tietotarpeita. Risc- arvo- ja asennetutkimuksen tuloksista kerrottiin muun muassa Pellervon Päivässä. TNS-tutkimustuotteita ja -osaamista hyödynnettiin pääasiassa yritysten ja organisaatioiden asiakas- ja jäsentutkimuksissa, kun selvitettiin palveluun tyytyväisyyttä, kehittämistoiveita ja asiakkuuteen sitoutumista.

TNS Gallup Elintarviketieto tuottaa tietoa muun muassa kuluttajien ostopäätöksiin vaikuttavista tekijöistä.

Pellervo-Instituutilla tyytyväisiä asiakkaita

Pellervo-Instituutin koulutus saa asiakkailta hyvän tai erinomaisen arvosanan. Koulutusasiakkaat ovat uskollisia: seminaareihin ja ajankohtaispäiviin osallistutaan vuodesta toiseen. Tulokset käyvät ilmi Pellervo-Instituutin keväällä 2009 teettämästä selvityksestä. Selvityksen teki TNS-Gallup. Samassa tutkimuksessa kysyttiin Pellervo-Instituutin yritysmaailmasta. Vastaajien mielestä Pellervo-Instituutti on osuustoiminnan ykköskouluttaja.

Tulevaisuusseminaareilla uskollinen asiakaskunta

Syksyisin pidettävät vilja-, liha- ja maitoalan tulevaisuusseminaarit ovat säilyttäneet suosionsa. Asiakastutkimus osoittaa, että seminaarien osallistujat ovat uskollisia: noin 90 % ilmoittaa vastakin osallistuvansa seminaareihin. Merkittävää on, että puolet kyselyyn vastaajista katsoo tulevaisuusseminaarien parantuneen ja juuri kenenkään mielestä ne eivät ole heikentyneet. Kehitettävää on etukäteistiedottamisessa ja oheismateriaalissa. Vuoden 2009 aikana seminaareja uudistettiin asiakaskyselyn tulosten pohjalta.

Luottamushenkilökoulutusta pidetään tasokkaana

Pellervo-Instituutin luottamushenkilökoulutukseen osallistuneet ovat tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä. Oheisessa taulukossa on koulutukseen osallistuneiden yleispalaute koulutuksista.

Vuoden 2009 koulutusmäärät kahden vuoden takaisella tasolla

Vuonna 2009 Pellervo-Instituutin koulutukseen osallistui yhteensä 986 henkeä. Oppilaspäiviä oli 1664. Näissä oli laskua edellisvuoteen 13 %. Koulutusmäärät olivat kuitenkin vuoden 2007 tasolla. Taantuman vaikutus koulutusmääriin oli odotettua vähäisempi. Suurempi muutos oli koulutukseen ilmoittautumisessa: ilmoittautumiset tulivat selvästi aiempaa myöhemmin. Koulutusten keskimääräinen kesto lyheni myös jonkin verran.

Uudet koulutustuotteet löytäneet paikkansa

Uudet koulutustuotteet ovat vähitellen tulleet tunnetuiksi. Helmikuussa järjestetty uusi HLJ-Akatemia sai poikkeuksellisen hyvät arviot. Kesäkuussa järjestetty Johdon Kesäfoorumi pidettiin kolmatta kertaa. Foorumin osallistujamäärä kasvoi edellisvuodesta.

Suomen Pankin varapääjohtaja Pentti Hakkarainen luennoi Pellervo-Instituutin Johdon Kesäfoorumissa Majvikissa

KOULUTUS	Yleisarvio: Erinomainen	Yleisarvio: Hyvä	Yleisarvio: Muu
HH-valmennus	32 %	66 %	2 %
HLJ-ohjelma	34 %	65 %	1 %
HLJ-Akatemia 2009	81 %	19 %	0 %
Yrityskohtainen koulutus	16 %	81 %	3 %

Juhlavuoden julkaisuja

Sen lisäksi, että Pellervon Julkaisupalvelu PJP oli tuotteittensa kautta osuustoiminnan asialla, oli se erityisesti maidontuottajien osuuskuntien asialla. Näiden osuuskuntien julkaisemien lehtien tekeminen muodosti PJP:n työstä valtaosan. Puhtaasti artikkelipuolella merkittävään osaan nousi erinäisten metsätalouteen ja puumarkkinoihin liittyvien juttujen kirjoittaminen. Lisäksi osallistuttiin useiden Pellervon omien julkaisujen tuottamiseen.

Vuosi ripeästi käyntiin

Vuoden ensimmäisiä töitä on usein edellisen vuoden katsaus. Pellervon oman vuosikertomuksen lisäksi Julkaisupalvelu valmisti alkukeväästä Alueosuuskunta Promilkin ja Osuuskunta Tuottajain Maidon kertomukset.

Metsäasioista kirjoittavaan Aarrelehteen tuotettiin artikkeleita heti vuoden alusta. Vuoden aikana kuukausittain ilmestyvän lehden jokaisessa numerossa pidettiin puumarkkinapalsta. Samaan teemaan liittyviä juttuja kirjoitettiin myös Metsäliiton Viestiin ja OP Metsärahaan.

Editan ja OP -keskuksen tilaaman Yrittäjän sukupolvenvaihdosoppaan ulkoasutyöt kuvineen olivat PJP:n alkuvuoden työsarkaa. Saman oppaan taittotyöt työllistivät julkaisupalvelua myös aivan loppuvuodesta. Sukupolvenvaihdosoppaasta ilmestyi tuolloin ruotsinkielinen versio.

Maitojulkaisupalvelua

Edellisen vuoden lopulla kirjoitetun sopimuksen mukaisesti PJP osallistui kertomusvuonna Valion Maito ja Me -lehden sisällön ja ulkoasun toteuttamiseen. Maidon tuottajille suunnattu lehti ilmestyi vuoden aikana viidesti. Jatkossa lehden on tarkoitus ilmestyä neljästi vuodessa.

PJP:n yhteistyö valiolaisten osuuskuntien suuntaan jatkui tiiviinä. Alueosuuskunta Promilkin jäsenlehti Paimentorvi ilmestyi kertomusvuoden aikana entiseen tapaan kahdesti. Lehden tuottaminen oli PJP:n vastuulla lähinnä ulkoasun osalta. Toinen suuri valiolaisten osuuskunta, joka julkaisee lehteään kahdesti vuodessa, on Osuuskunta Tuottajain Maito. Taiton tekemisen lisäksi PJP:n toimesta osuuskuntien lehtiin kirjoitettiin juttuja, otettiin kuvia ja osallistuttiin tekemisen suunnitteluun.

Julkaisupalvelu ei osallistunut pelkästään valiolaisten julkaisujen tekemiseen, yhteistyö oli erinomaista myös Arla Ingman Yhteistyöryhmän suuntaan.

Edellisen vuoden aikana suunniteltu lehden uudistus toteutettiin ja ryhmä alkoikin julkaista heti vuoden alusta uutta lehteä aiemman Maito 10 -lehden sijaan. Uuden Meidän Maito -nimellä kulkevan lehden suunnitteluun ja tekemiseen osallistui merkittäväällä panoksella myös PJP. Neljästi vuodessa ilmestyvään lehteen kirjoitettiin artikkeleita, otettiin valokuvia ja huolehdittiin ulkoasusta.

Pellervon tuotteet

PJP osallistui kertomusvuonna useiden Pellervon omien julkaisujen tekemiseen. Vuoden ensimmäinen työ oli Pellervon toimintakertomus. Pellervo-lehtiin kirjoitettiin vuoden aikana useampia artikkeleita. Lisäksi lehtien oheistuotteena ilmestyvän Ison Kalenterin tuottamiseen osallistuttiin juttujen teon ja taiton osalta. Vuoden aikana kuudesti ilmestyvään Osuustoiminta-lehteen sekä lehden alkuvuoden juhlaliitteeseen tehtiin taittotyöt. Yksittäisenä merkittävänä työnä oli Väinö Vältti -pakinakirjan tekeminen. PJP:tä

työllisti myös Pellervo-Instituutin koulutusjulkaisu.

Perinteisesti PJP on tehnyt myös muista Pellervossa tuotetuista julkaisuista ja oppaista valmiita tuotteita. Seuraavan parin vuoden aikana onkin odotettavissa erinäisten oppaiden ja kirjojen uudistuksia, kun muuttuva osuuskuntalaki pakottaa laittamaan julkaisut uusiksi.

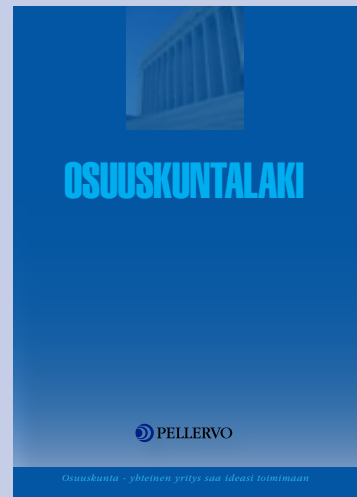
Myös PJP:n omaa toimintaa virtaviivaistetaan. PJP:n vahvuus muodostuu siitä, että sillä on ammattimaisen julkaisujen tekotaidon lisäksi asiasisällöllistä osaamista tekemiensä tuotteiden ja julkaisujen toimialoilta.

Osuustoiminnan julkaisut

Osuustoiminta.

Talouslehti, joka on tarkoitettu jokaiselle osuustoimintayrityksen hallinto henkilölle ja liikkeenjohtajalle. Lehti keskittyy osuuskuntien hallintoon, johtamiseen ja osuustoiminnalliseen keskusteluun yli toimialarajojen. Kuusi numeroa vuodessa 59 €. Tutustumistarjous 23 euroa/1. vuosikerta. Irtonumeron hinta on 11 euroa.

Osuuskuntalaki

Osuuskuntalaki sellaisena kuin se oli 23. huhtikuuta 2009. Pellervo-Seura 2009. Hinta 5 €.

Osuustoiminnan

arvot ja periaatteet 2000-luvulle.

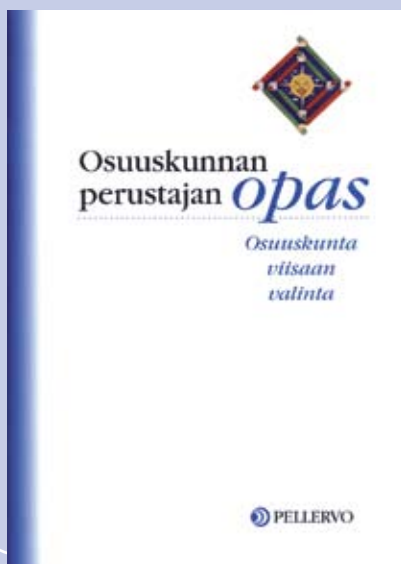
Kansainvälisen osuustoimintaliiton ICA:n osuustoiminnan identiteettiä koskeva kannanotto vuodelta 1995. Osuustoiminnan neuvottelukunta. 4. painos; 2008. Hinta 3,40 €.

Eurooppaosuuskuntalaki

Eurooppaosuuskuntalaki tuli Suomessa voimaan 1. marraskuuta 2006.

Julkaisu sisältää lain, hallituksen esityksen laiksi, Euroopan neuvoston asetuksen ja Pellervon lakiasiaintohtajan esipuheen, joka arvottaa lain käytännön merkitystä. Hinta: 5 €.

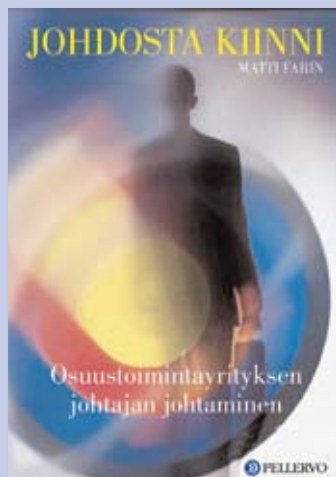
Osuuskunta viisaan valinta.

Osuuskunnan perustajan opas.

Opas kertoo osuuskunnan suunnittelusta, sääntöjen laadinnasta, rekisteröimisestä, taloudesta, hallinnosta, palvelujen ja tuotteiden markkinoinnista sekä antaa eväitä yrityksen menestymiseen. Pellervo-Seura. Hinta 25 €. Oppaan mukana tulee kaksi muuta julkaisua: uusi osuuskuntalaki ja osuustoiminnan kansainväliset periaatteet.

Heikki Juutinen, Åke Stenström, Raimo Vuori: **Tehokas omistajahallinto, osuuskunnan hallintohenkilön käsikirja.** Hallinnossa jo oleville ja etenkin uusille jäsenille tarkoitettu käsikirja. 2. uudistettu painos 2006. Hinta 25 €/kpl, yli 10 kirjan tilauksissa 22 €/kpl. Myös ruotsiksi.

Matti Farin: **Johdosta kiinni, osuustoimintayrityksen johtajan johtaminen.** Julkaisun kirjoittaja Matti Farin työskenteli pitkään Pellervo-Instituutissa osuuskuntien hallinnon kouluttajana. Johdosta kiinni -kirja paneutuu etenkin osuuskunnan hallituksen jäsenten työhön. Kirjassa on myös yritys esimerkkejä. Pellervo-Seura 2006.
Hinta 20 €, 2-10 kpl 15 €/kpl, 11- kpl 12 €.

VUODEN TULOS
Opas osuustoimintayritysten tulosten raportointiin. Pellervo-Seura 2009
Hinta 15 €

Juhani Laurinkari: **Osuustoiminta, utopiasta kansainvälisen yrittämisen muodoksi.** Perusteos osuustoiminnasta. Professori Juhani Laurinkarin osuustoimintakirja kertoo laajasti osuustoimintaliikkeen kehityksestä Suomessa ja kansainvälisesti.
Hinta (+ alv 8 %)
1 kpl 34 euroa
2-9 kpl à 25 €
10 kpl tai enemmän à 20 €
Tilaukset: Kuopion yliopisto, Pirkko Koivula, pirkko.koivula@uku.fi, puh. (017) 162 6671

Hannu Pokela, Sari Hiltunen: **Kilpailulainsäädäntö ja osuuskunnat.** Kilpailuoikeudellinen selvitys.
Osuustoiminnan neuvottelukunta 2003. Hinta 5 €.

Osuustoiminta, vastuullista suomalaista omistajuutta.

Osuustoiminnan neuvottelukunta osallistuu keskusteluun suomalaisesta omistajuudesta. Neuvottelukunta korostaa osuustoiminnallisen yritysmallin kohtelua tasavertaisena muiden yritysmuotojen rinnalla. Osuustoiminnan neuvottelukunta 2005.

Yksittäiset kappaleet maksuttomia. Julkaisu on myös ruotsiksi, englanniksi ja espanjaksi.

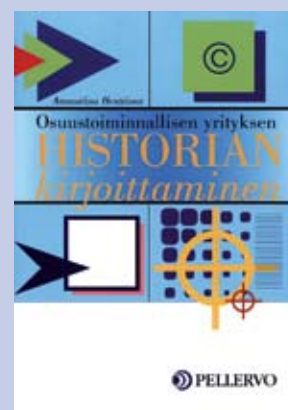
Kehittyvä osuuskunta, kysyvä työkirja pienosuuskunnille.

Idekoop Osuuskunta, Osuustoiminnan Kehittäjät - Coop Finland ry, Pellervo-Seura ry, Sataosaajat Osuuskunta 2007. Maksuton.

Iiro Jussila, Panu Kalmi, Eliisa Troberg: Selvitys osuustoimintatutkimuksesta maailmalla ja Suomessa.

Julkaisussa kerrotaan osuustoiminnan akateemisen tutkimuksen ja opetuksen tilasta. Osuustoiminnan neuvottelukunta 2008. Yksittäiset julkaisut maksuttomia.

Annastiina Henttinen:

Osuustoiminnallisen yrityksen historian kirjoittaminen.

Osuuskunnat juhlivat aika ajoin syntymäpäiviään ja usein päivää juhlistetaan historiateoksella. Opas kertoo kirjoitustyöstä ja historiahankkeen läpiviennistä. Pellervo-Seura 2006. Hinta 25 €.

Työosuuskuntien kansainvälinen julkilausuma.

ICA, Cicopa, Pellervo-Seura ry ja Osuustoiminnan kehittäjät - Coop Finland ry 2008. Maksuton.

Yritysneuvojan osuuskuntaopas. Kirjanen yritysneuvojille heidän pohtiessa asiakkaiden kanssa yritysmuodon valintaa. Pellervo-Seura 2005. Yksittäiset kappaleet maksuttomia.

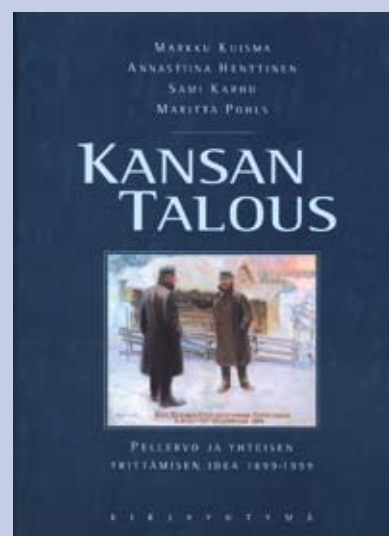

Osuuskuntien edistämisestä Euroopassa. Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle. Pellervo-Seura 2004.

Hinta
1 kpl 5 euroa
2–9 kpl à 3 €
10 kpl tai enemmän à 2,50 €

MAALAISTENTALO
Maaseudun ja osuustoiminnan kotipesä keskellä Helsinkiä. Kirjoittanut Jouko Väänänen. Julkaisija on Maalaisten Talo Oy 2009. Maalaistentalo Simonkatu 6:ssa Helsingin keskustassa on osa maaseudun ja osuustoiminnan identiteettiä. Sieltä ovat lähtöisin monet osuustoiminnalliset ja keskinäiset yritykset ja maaseudun järjestöt.
Hinta 29 €

Markku Kuisma, Annastiina Henttinen, Sami Karhu, Maritta Pohls: Kansan talous. Pellervo ja yhteisen yrittämisen idea 1989–1999.

Kolme näkökulmaa pellervolaisen osuustoimintaliikkeen ja Suomen kehitykseen.

Pellervo-Seura ja Kirjayhtymä Oy 1999. Hinta 32,80 €.

Pellervon verkkosivujen nettikirjastosta löytyy julkaisuja sähköisessä muodossa yli 100 vuoden ajalta.

Pellervon Tilaajapalvelu
Simonkatu 6, 00100 Helsinki
PL 77, 00101 Helsinki
Puh. (09) 476 7501
Telekopio (09) 694 8845
S-posti: toimisto@pellervo.fi

Pellervo-lehti

Kodin Pellervo on maaseudun ja maaseutumaista elämäntapaa ja taloudellista yhteistoimintaa korostava perhelehti. 12 numeroa.

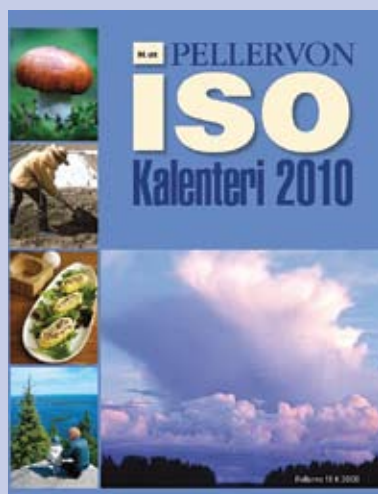

Maatilan Pellervo on maatalojen ammattilehti, joka edistää maatalojen ja maaseudun osuustoiminnallista ja muuta liiketoimintaa. 11 numeroa. Kestotilaukset
Maatilan Pellervo 83 €/vuosikerta
Kodin Pellervo 71 €/vuosikerta
Koko paketti 103 €/vuosikerta

Elina Piri: Pellervon kankureille.

Pellervo-lehden kudontapalstaa piti 1950-luvulla legendaarinen kudonnanopettaja Ester Perheentupa. Palstan nimi oli Pellervon kankurit. Käsityönopettaja Elina Piri on mukauttanut Perheentuvan töitä tähän päivään, kudottanut kankaat ja koonnut kaiken kirjaksi.
Hinta 23,40 €.

Iso Kalenteri

Pellervon Iso Kalenteri kuuluu Kodin Pellervon ja Maatilan Pellervon sekä Pellervon koko paketin vuositilaukseen. Kalenterin voi ostaa myös erillisenä. Vuoden 2010 kalenterin tilaushinta on 21 €.

Pirjo Saastamoinen:

Kotiruuan ystäville.

Yli 180 valmistusohjetta, mukana myös välipaloja, jälkiruokia ja leivonnaisia.
Hinta 29 €.

Yhteystiedot

Pellervo-Seura

PL 77, Simonkatu 6
00101 Helsinki
puh. (09) 4767 501
faksi (09) 694 8845
toimisto@pellervo.fi
etunimi.sukunimi@pellervo.fi
www.pellervo.fi

Toimitusjohtaja Veikko Hämäläinen

Osuustoimintajohtaja Sami Karhu
- järjestötoiminta, jäsensuhteet ja tiedotus

Järjestöassistentti Sinikka Huotari
- tiedotus
- Pellervo-Seuran ansiomitalit ja -merkit

Johtaja Per-Erik Lindström
- ruotsinkielinen järjestötoiminta

Lakiasiaintoimittaja Kari Lehto
- lakipalvelu

Asiamies Juhani Lehto
- pienosuustoiminta

Kirjanpito- ja hallintopalvelut

Kirjanpitäjä Paula Hyttinen
- hallintopalvelut

Kodin Pellervo ja Maatilan Pellervo:

Päätoimittaja Teemu Pakarinen
Graafinen suunnittelija Jaakko Liukkonen
Myyntipäällikkö Merja Sainio
Apulaislehtipäälikkö Santra-Mari Salonen
Myyntiassistentti Kirsi Ruhanen
Toimituspäällikkö (Kodin Pellervo) Anna-Liisa Huhtala-Fiskars

Osuustoiminta-lehti:
Päätoimittaja Sami Karhu
Toimituspäällikkö Mauno-Markus Karjalainen
Asiamies, toimittaja Riku-Matti Akkanen

Pellervo-Internet:
Toimituspäällikkö Markku Nummi

Suomen Gallup Elintarviketieto Oy on elintarviketalouden markkinatutkimus- ja tietopalveluun erikoistunut yritys, jonka keskeisinä tutkimuskohteina ovat elintarvikkeiden kulutusmarkkinat sekä maatalouden ja maaseutuelinkeinojen markkinat. Toimitusjohtaja Anne Kallinen
Suomen Gallup Elintarviketieto Oy
PL 505, Itätuulenkuja 10 B
02101 Espoo
puh. (09) 613 500
faksi (09) 6135 0470
elintarviketieto@tns-global.com
etunimi.sukunimi@tns-global.com
www.tns-gallup.fi

Pellervon taloustutkimus PTT osallistuu tutkimusten ja esitelmien muodossa kansantaloudesta käytävään keskusteluun. Toimitusjohtaja Pasi Holm
Kansantalouden tutkimusryhmä
Maa- ja elintarviketalouden tutkimusryhmä, tutkimusjohtaja Perttu Pyykkönen
Metsä- ja puutalouden tutkimusryhmä, tutkimusjohtaja Paula Horne
PTT
Eerikinkatu 28 A
00180 Helsinki
puh. (09) 3488 844
faksi (09) 3488 8500
etunimi.sukunimi@ptt.fi
www.ptt.fi

Pellervon Julkaisupalvelu PJP Oy on asiakas- ja yrityslehtiä sekä toimintakertomuksia ja esitteitä tekevä yritys. Toimitusjohtaja Antti Äijö
Pellervon Julkaisupalvelu PJP Oy
PL 77, Simonkatu 6
00101 Helsinki
puh. 040 580 7953
faksi (09) 694 8845
etunimi.sukunimi@pellervo.fi

Pellervo-Instituutti Oy on Pellervon ja MTK:n yhteinen koulutus- ja kehitysyksikkö. Toimitusjohtaja Kari Huhtala
Pellervo-Instituutti Oy
PL 77, Simonkatu 6
00101 Helsinki
faksi (09) 694 8845
etunimi.sukunimi@pellervo.fi
www.pellervo-instituutti.fi

Brüsselin toimisto on Pellervon ja MTK:n yhteinen EU-asioiden toimisto. Johtaja Tapio Kytölä
Jonas Laxåback
Kotieläinasiainasiamies, osuustoiminta-asiat
Office of Finnish Agriculture and Cooperatives
Rue de Trèves 61,
B-1040 Brussels, Belgium
puh. +32 2 285 4810
faksi +32 2 285 4819